

Lovforslag nr. L 147. Fremsat den 29. januar 2003 af undervisningsministeren (Ulla Tørnæs)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om friskoler og private grundskoler m.v., lov om folkehøjskoler, efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler (frie kostskoler), lov om gymnasiet m.v. og lov om kursus til højere forberedelseksamen og om studieforberedende enkeltfagsundervisning for voksne m.v.

(Forenkling af bestemmelser om tilskud, elevstøtte og vedtægter)

§ 1

I lov om friskoler og private grundskoler m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 619 af 9. juli 2002, foretages følgende ændringer:

1. I § 5, stk. 1, 2. pkt., indsættes efter »indhold«: »herunder om i hvilket omfang der i vedtægterne kan henlægges beføjelser til en generalforsamling, skolekreds eller lignende. Ministeren kan fastsætte tidsfrister for indsendelse af vedtægter, der skal ændres«.

2. § 11, stk. 3, affattes således:

»Stk. 3. Undervisningsministeren kan bestemme, at tilskuddene efter stk. 1, nr. 2, og § 17, stk. 1, fordeles mellem skolerne af den selvejende institution Fordelingssekretariatet for friskoler og private grundskoler, hvis vedtægter godkendes af undervisningsministeren. Fordeling af tilskud til lærernes efteruddannelse kan fordelingssekretariatet efter regler, der fastsættes af undervisningsministeren, overlade til skoleorganisationer og lignende, der virker inden for lovens område. Undervisningsministeren kan tillægge fordelingssekretariatet yderligere opgaver af administrativ karakter på de frie grundskolers område. Fordelingssekretariatet kan fra skolerne indhente de oplysninger, der er nødvendige for varetagelsen af dets opgaver i henhold til 1. og 3.

pkt. Forvaltningsloven og offentlighedsloven gælder for fordelingssekretariatets virksomhed. Undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om administrationen af fordelingssekretariatets opgaver.«

3. § 12, stk. 2 og 3, ophæves.

4. § 17, stk. 3, ophæves.

5. § 18, stk. 1 og 2, affattes således:

»Skolen disponerer frit ved anvendelsen af tilskud under ét, idet formålene med disse forudsættes opfyldt.

Stk. 2. En institution, der består både af en fri grundskole og et privat gymnasium, et privat hf-kursus eller en fri kostskole, disponerer frit over tilskud, som den i medfør af lovene for de enkelte skoleformer kan anvende frit under ét, idet formålene med disse forudsættes opfyldt.«

6. I § 20 b, 2. pkt., ændres »den vikarkasse, der er nævnt i § 11, stk. 3, de fordelingsudvalg, der er nævnt i § 17, stk. 3,« til: »det fordelingssekretariat, der er nævnt i § 11, stk. 3,«.

7. § 24, stk. 4, 1. pkt., affattes således:

»Fordelingssekretariatet, der er nævnt i § 11, stk. 3, og Deutscher Schul- und Sprachverein für Nordschleswig fører regnskaber for tilskudsbe-

villingerne efter § 11, stk. 1, nr. 2, § 14 og § 17, stk. 1.«

8. § 37, stk. 5, affattes således:

»Stk. 5. Undervisningsministeren kan bestemme, at skolernes regnskab skal indsendes til det fordelingssekretariat, der er nævnt i § 11, stk. 3.«

9. I § 40 udgår »de i § 17, stk. 3, nævnte særlige fordelingsudvalg«, og »den i § 11, stk. 3, nævnte vikarkasse« ændres til: »det fordelingssekretariat, der er nævnt i § 11, stk. 3.«

§ 2

I lov om folkehøjskoler, efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler, jf. lovbekendtgørelse nr. 749 af 3. september 2002, som ændret ved § 1 i lov nr. 1083 af 17. december 2002, foretages følgende ændringer:

1. I § 6, stk. 4, indsættes efter »herunder«: »om tidsfrister for indsendelse af vedtægter, der skal ændres.«

2. I § 11, stk. 3, ændres »stk. 4-6« til: »stk. 4 og 5«.

3. § 11, stk. 4-6, ophæves, og i stedet indsættes:

»Stk. 4. For elever på folkehøjskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler og for elever på efterskoler, der ikke modtager statslig elevstøtte, skal egenbetalingen mindst udgøre halvdelen af den af ministeriet fastsatte mindste egenbetaling, jf. stk. 2.

Stk. 5. For elever på efterskoler, der modtager statslig elevstøtte, skal egenbetalingen mindst udgøre halvdelen af det beløb, der fremkommer ved at fradrage den maksimale statslige elevstøtte i den af ministeriet fastsatte mindste elevbetaling, jf. stk. 2.«

4. § 18, stk. 1 og 2, affattes således:

»Skolen disponerer frit ved anvendelsen af tilskud under ét, idet formålene med disse forudsættes opfyldt. Dette gælder dog ikke tilskud til nedsættelse af elevbetalingen i henhold til § 27 a, § 30 og § 37.

Stk. 2. En institution, der består både af en fri kostskole og en fri grundskole, et privat gymnasium eller et privat hf-kursus, disponerer frit over tilskud, som den i medfør af lovene for de enkelte skoleformer kan anvende frit under ét, idet formålene med disse forudsættes opfyldt.«

5. Overskriften til § 19 og § 19 affattes således:

»Grundtilskud

§ 19. Staten yder til hver skole et årligt grundtilskud, der fastsættes på de årlige finanslove. Til skoler, der begynder virksomhed i finansåret, ydes et forholdsmæssigt grundtilskud. Grundtilskud nedsættes med en procentdel eller bortfalder for skoler med særligt store indtægter fra virksomhed, der ikke er omfattet af denne lov. Ministeren kan fastsætte nærmere regler herom. Procentdel og grænsebeløb fastsættes på de årlige finanslove.«

6. I § 20, stk. 1, 1. pkt., ændres »driftstilskud efter § 19« til: »taxametertilskud efter § 21«.

7. Efter § 20 indsættes:

»Taxametertilskud«.

8. §§ 21-23 affattes således:

»§ 21. Staten yder et taxametertilskud ud fra skolens årselevtal gange en takst (takst 1), der fastsættes på de årlige finanslove. For skoler, der har været i virksomhed i hele det skoleår, der slutter året før finansåret, anvendes et gennemsnit af årselevtallet i det skoleår, der slutter i finansåret og skoleåret før. For nyoprettede skoler og skoler, der ikke har modtaget tilskud i året før finansåret, anvendes finansårets årselevtal.

Stk. 2. Til skoler, der har været i virksomhed i hele det skoleår, der slutter året før finansåret, fordeles taxametertilskud ud fra skolens årselevtal i dette skoleår. Tilskuddet reguleres med halvdelen af takst 1 gange forskellen mellem årselevtallet i det skoleår, der slutter i finansåret, og årselevtallet i skoleåret før. Til nyoprettede skoler og skoler, der ikke har opnået ret til tilskud i året før finansåret, fordeles taxametertilskud ud fra det forventede årselevtal i finansåret, og det reguleres med hele takst 1 gange forskellen mellem det forventede og opnåede årselevtal i finansåret. Ministeren fastsætter nærmere regler om fordelingen.

Stk. 3. Indtil den 1. januar 2006 fordeles taxametertilskud til folkehøjskoler, der har været i virksomhed i hele det skoleår, der slutter året før finansåret, tillige ud fra skolens lærerlønfaktor i dette skoleår, og til nyoprettede skoler og skoler, der ikke har opnået ret til tilskud i året før finansåret, kan taxametertilskuddet tillige fordeles ud fra den gennemsnitlige lærerlønfaktor.

Stk. 4. Indtil den 1. januar 2007 fordeles taxametertilskud til efterskoler, der har været i virksomhed i hele det skoleår, der slutter året før finansåret, tillige ud fra skolens lærerlønfaktor i dette skoleår, og til nyoprettede skoler og skoler, der ikke har opnået ret til tilskud i året før finansåret, kan taxametertilskuddet tillige fordeles ud fra den gennemsnitlige lærerlønfaktor.

Stk. 5. Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om lærerlønfaktorens opgørelse og vægt efter stk. 3 og 4, og kan fastsætte regler om mindste antal faste lærere pr. årselev.

Stk. 6. En andel af tilskuddene efter stk. 1 ydes som særligt tilskud til vikarudgifter m.v., jf. § 20.

Tillægstakster

§ 22. Staten yder til folkehøjskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler et tilskud ud fra antallet af årselever gange en takst (takst 2), der fastsættes på de årlige finanslove. Ved beregning af årselevtallet medregnes kun elever på kurser af mindst 2 ugers varighed, og som har gennemført mindst 2 af kursets uger. Bestemmelserne i § 21, stk. 1-2, gælder tilsvarende.

§ 23. Staten yder til folkehøjskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler et tilskud ud fra antallet af årselever optjent i det skoleår, der slutter i finansåret, gange en takst (takst 3), der fastsættes på de årlige finanslove. Ved beregning af årselevtallet medregnes kun elever på kurser af mindst 12 ugers varighed, og som har gennemført mindst 12 af kursets uger.

Stk. 2. Til skoler, der har været i virksomhed i hele det skoleår, der slutter året før finansåret, yder staten forskud på grundlag af et årselevtal i dette skoleår opgjort som i stk. 1. Forskuddet reguleres med hele takst 3 gange forskellen mellem årselevtallet i det skoleår, der slutter i finansåret, og årselevtallet i skoleåret, der slutter i året før finansåret.

Stk. 3. Til andre folkehøjskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler end skoler nævnt i stk. 2, ydes forskud ud fra det forventede årselevtal i finansåret. Forskuddet reguleres med hele takst 3 gange forskellen mellem det forventede og opnåede årselevtal i finansåret.«

9. Efter § 23 a indsættes:

»§ 23 b. Staten yder til ungdomshøjskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler et tilskud ud fra et årselevtal, hvori alene indgår de

elever, der ikke er fyldt 18 år ved kursets begyndelse, gange en tillægstakst (takst 2a), der fastsættes på de årlige finanslove. Ved beregning af årselevtallet medregnes dog kun elever på kurser af mindst 2 ugers varighed, og som har gennemført mindst 2 af kursets uger. Bestemmelserne i § 23 gælder for ydelse af tilskuddet, herunder udbetaling af forskud og efterfølgende regulering.«

10. I § 27, stk. 5, ændres », forvaltningsloven og bestemmelser om offentlige registre skal finde anvendelse ved« til: »og forvaltningsloven skal gælde for«.

11. I § 27 a, stk. 1, 2. pkt., ændres »stk. 4, nr. 1« til: »stk. 4«.

12. Efter § 29 indsættes i *kapitel 4*:

»§ 29 a. En kommunalbestyrelse kan yde tilskud til nedsættelse af en elevs elevbetaling.«

13. § 30 og § 31 affattes således:

»§ 30. Staten yder indkomstbestemt elevstøtte til nedsættelse af elevbetalingen på kurser af mindst 2 ugers varighed på efterskoler. Støtten ydes ud fra et indkomstgrundlag, jf. stk. 3. Støtten ydes med et grundstøttebeløb uanset indkomstgrundlagets størrelse på kurser af 5 ugers varighed og derover. Elevstøtten ydes kun for hele kursusuger og afkortede kursusuger efter § 16, stk. 1. Ministeren fastsætter nærmere regler om ydelse af elevstøtte, herunder om støtte til elever, der ikke er indkomstgrundlag for.

Stk. 2. En elev kan efter ansøgning til efterskolen opnå elevstøtte, når

- 1) eleven er dansk statsborger eller efter international overenskomst har ret til elevstøtte på lige fod med danske statsborgere eller i støttemæssig henseende ligestilles med danske statsborgere efter regler fastsat af undervisningsministeren,
- 2) efterskolen oppebærer tilskud efter denne lov,
- 3) kurset er tilskudsberettigende,
- 4) eleven opfylder betingelserne i lovens § 13, stk. 1, nr. 3, og har fulgt undervisningen i mindst 2 hele kursusuger, og
- 5) eleven ved ansøgningen oplyser navn, adresse og dansk personnummer. Elever, der er omfattet af § 33, skal tillige oplyse forældrenes navne, adresse(r) og personnumre.

Stk. 3. Styrelsen for Statens Uddannelsesstøtte (styrelsen) indhenter efter anmodning fra efter-

skolen oplysninger om indkomstgrundlag fra skattemyndighederne og beregner det ugentlige støttebeløb. Styrelsen kan hos offentlige myndigheder indhente de oplysninger om eleven og dennes forældre, som er nødvendige for beregning af det ugentlige støttebeløb, herunder oplysninger om indkomst- og formueforhold. Kan skattemyndighederne ikke opgøre indkomstgrundlaget, fastsætter efterskolen et beregningsgrundlag efter regler fastsat af undervisningsministeren. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om adgangen til at indhente oplysningerne, herunder om oplysninger der skal gives i elektronisk form.

Stk. 4. Elevstøtten udbetales til skolen, som herefter beregner elevens egenbetaling. Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om udbetaling af støtte til de enkelte skoler og om elevstøttens administration, herunder om ansøgning, tildeling, udbetaling af forskud til skolerne og om tilbagebetaling fra skolerne. Undervisningsministeren kan bestemme, at elevstøtten administreres af styrelsen, og at de enkelte skoler bistår styrelsen i forbindelse med tildeling af støtten. Afgørelser, der træffes af styrelsen, kan ikke indbringes for undervisningsministeren, jf. § 50, stk. 1.

Stk. 5. På de årlige finanslove fastsættes:

- 1) Største ugentlige indkomstbestemte støttebeløb, herunder grundstøttebeløb, jf. stk. 1. Der fastsættes nedsat elevstøttebeløb til elever, der ikke bor på skolen.
- 2) Største og mindste indkomstgrundlag, jf. §§ 32-33, for elever og forældre samt en skala over forholdet mellem indkomstgrundlaget og det indkomstbestemte elevstøttebeløb, herunder det indkomstgrundlag, der udløser grundstøtte. Der fastsættes en nedsættelse af forældrenes indkomstgrundlag for hver af elevens søskende, der er under 18 år ved kurssets begyndelse.

§ 31. Hvis revisors kontrol, jf. § 39, stk. 2, eller tilsynets kontrol, jf. § 52, viser, at betingelserne i § 30, stk. 1 og 2, ikke er opfyldt, eller hvis eleven ikke har deltaget i kurset i det anførte antal uger, modregnes den for meget udbetalte elevstøtte i skolens taxametertilskud, jf. § 21, og tilfalder staten.«

14. § 33 affattes således:

»§ 33. Indtil udgangen af den måned, hvori eleven fylder 19 år, beregnes den indkomstbe-

stemte elevstøtte, jf. § 30, stk. 1, ud fra forældrenes samlede indkomstgrundlag. Fra og med den første kursusuge i måneden efter, at eleven er fyldt 19 år, beregnes elevstøtten ud fra elevens indkomstgrundlag. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om, at forældrenes indkomstgrundlag ikke skal sammenlægges.«

15. Kapitel 6 ophæves.

16. I overskriften til kapitel 7 og i § 37, stk. 1, 1. pkt., indsættes efter »folkehøjskoler,«: »efterskoler,«, og i § 37, stk. 1, 2. pkt., indsættes efter »folkehøjskolernes,«: »efterskolernes,«.

17. I § 37, stk. 1, 3. pkt., ændres »§ 11, stk. 2-6,« til: »§ 11, stk. 2-5,«.

18. § 37, stk. 2, ophæves, og i stedet indsættes:

»Stk. 2. Senest ved ydelse af elevstøtten underretter skolen eleven om reglerne for skattepligt af elevstøtten. Skolen indberetter til Told- og Skattestyrelsen for hver elev størrelsen af ydet individuel støtte efter Undervisningsministeriets anvisning.

Stk. 3. Støtten ydes til skolerne ud fra antallet af årselever, der er opgjort efter bestemmelserne i § 22. Beløbet anvises samtidig med forskudsraten for januar måned.

Stk. 4. Viser revisors kontrol, jf. § 39, stk. 2, eller ministeriets kontrol, jf. § 52, at skolens beløb til individuel støtte, jf. stk. 1, ikke er korrekt anvendt, modregnes den for meget udbetalte støtte i skolens taxametertilskud, jf. § 21, og tilfalder staten.«

19. I § 39, stk. 2, 1. pkt., udgår »§ 30, stk. 1, nr. 2, og«, og § 39, stk. 2, 2. pkt., ophæves.

20. § 39, stk. 5, ophæves.

21. I § 41, stk. 1, 1. pkt., ændres »§ 30, stk. 1, 1. pkt., og § 31, stk. 1« til: »§ 30, stk. 1.«

22. I § 42, stk. 1, 1. pkt., ændres », der er under 18 år,« til: »på efterskoler uanset alder og for elever på husholdningsskoler og håndarbejdsskoler, der ikke er fyldt 18 år ved kurssets begyndelse,«.

23. I § 50, stk. 1, 1. pkt., ændres »§ 31, stk. 4« til: »§ 30, stk. 4.«

§ 3

I lov om gymnasiet m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 178 af 15. marts 2002, som ændret ved § 65 i lov nr. 145 af 25. marts 2002, § 5 i lov nr. 274 af

8. maj 2002, § 4 i lov nr. 275 af 8. maj 2002 og § 7 i lov nr. 414 af 6. juni 2002, foretages følgende ændringer:

1. § 7, stk. 5, affattes således:

»Stk. 5. Private gymnasieskoler skal være selvejende institutioner, hvis vedtægter godkendes af undervisningsministeren, jf. dog § 31. Undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om vedtægternes indhold, herunder om i hvilket omfang der i vedtægterne kan henlægges beføjelser til en generalforsamling, skolekreds eller lignende. Ministeren kan fastsætte tidsfrister for indsendelse af vedtægter, der skal ændres. Private gymnasieskoler skal udgøre en geografisk og bygningsmæssig enhed. Undervisningsministeren kan i særlige tilfælde fravige dette krav. Undervisningsministeren kan i øvrigt fastsætte regler for godkendelsen, herunder om anmeldelsesfrister og anmeldelsesdepositum.«

2. § 18 c, stk. 2-3, ophæves.

3. § 18 h, stk. 1 og 2, affattes således:

»Skolen disponerer frit ved anvendelsen af tilskud under ét, idet formålene med disse forudsættes opfyldt.

Stk. 2. En institution, der består både af et privat gymnasium og en fri grundskole, et privat hf-kursus eller en fri kostskole, disponerer frit over tilskud, som den i medfør af lovene for de enkelte skoleformer kan anvende frit under ét, idet formålene med disse forudsættes opfyldt.«

§ 4

I lov om kursus til højere forberedelseseksamen og om studieforberedende enkeltfagsundervisning for voksne m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 179 af 15. marts 2002, som ændret ved § 66 i lov nr. 145 af 25. marts 2002, § 4 i lov nr. 274 af 8. maj 2002, § 5 i lov nr. 275 af 8. maj 2002, § 8 i lov nr. 414 af 6. juni 2002, § 54 i lov nr. 418 af 6. juni 2002, og § 2 i lov nr. 1078 af 17. december 2002, foretages følgende ændringer:

1. § 18, stk. 5, affattes således:

»Stk. 5. Private kurser skal være selvejende institutioner, hvis vedtægter godkendes af undervisningsministeren. Undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om vedtægternes indhold, herunder om i hvilket omfang der i vedtægterne kan henlægges beføjelser til en generalforsamling, skolekreds eller lignende. Mini-

steren kan fastsætte tidsfrister for indsendelse af vedtægter, der skal ændres. Private kurser skal udgøre en bygningsmæssig og geografisk enhed. Undervisningsministeren kan i særlige tilfælde fravige dette krav. Undervisningsministeren kan i øvrigt fastsætte regler for godkendelsen, herunder om anmeldelsesfrister og anmeldelsesdepositum.«

2. § 30 c, stk. 2-3, ophæves.

3. § 30 i, stk. 1 og 2, affattes således:

»Kurset disponerer frit ved anvendelsen af tilskud under ét, idet formålene med disse forudsættes opfyldt.

Stk. 2. En institution, der består både af et privat hf-kursus og en fri grundskole, et privat gymnasium eller en fri kostskole, disponerer frit over tilskud, som den i medfør af lovene for de enkelte skoleformer kan anvende frit under ét, idet formålene med disse forudsættes opfyldt.«

§ 5

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. maj 2003, jf. dog stk. 2-4.

Stk. 2. Lovens § 2, nr. 1, 4-8, 10 og 22 træder i kraft den 1. august 2003. § 2, nr. 2-3, 9, 11-21 og 23 træder i kraft den 1. januar 2004.

Stk. 3. Uanset bestemmelsen i § 19 i lov om folkehøjskoler, efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler (frie kostskoler), som affattet ved denne lovs § 2, nr. 5, afregnes skoletilskud for 2003 til samtlige skoler efter de hidtil gældende regler i lov om folkehøjskoler, efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler (frie kostskoler).

Stk. 4. Uanset bestemmelsen i § 21 i lov om folkehøjskoler, efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler (frie kostskoler), som affattet ved denne lovs § 2, nr. 8, afregnes taxamertilskud for 2003 til husholdningsskoler og håndarbejdsskoler efter de hidtil gældende regler i lov om folkehøjskoler, efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler (frie kostskoler).

Stk. 5. § 4, 2. pkt., og § 5, 2. og 3. pkt., i bekendtgørelse nr. 1114 af 13. december 2000 om individuel støtte til elever på folkehøjskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler ophæves med virkning fra lovens ikrafttræden den 1. maj 2003.

F. t. l. vedr. friskoler og private grundskoler m.v.

§ 6

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan, for så vidt angår §§ 3 og 4, ved konge-

lig anordning sættes i kraft for Grønland med de afvigelser, som de særlige grønlandske forhold tilsiger.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Der henvises til vedlagte bilag 2 med henvisninger til relevante numre af Folketingstidende m.v.

Baggrunden for lovforslaget

Lovforslaget er et led i gennemførelse af regeringens målsætning om regelforenkling og modernisering af den offentlige sektor med henblik på en yderligere udbredelse af mål- og rammestyring, Handlingsplan for regelforenkling, september 2002. Forslaget fortsætter den regelforenkling, som blev vedtaget med lov nr. 275 af 8. maj 2002 og indeholder en yderligere forenkling af de administrative regler, der styrer skolerne og deres økonomi, som skal afløse detaljstyring og enkeltstatsbehandling.

Formålet er herunder at effektivisere den administrative styring og ressourceanvendelse både centralt i Undervisningsministeriet, i kommunerne og på skolerne og øge det råderum, som skolerne har. Et andet formål har været et ønske om en øget harmonisering af de forskellige uddannelsesområders tilskudssystemer. Forenklingerne og lettelserne vil kunne føre til en bedre ressourceanvendelse på skolerne til gavn for brugerne. Forslaget vil skabe et mere gennemsigtigt tilskudssystem, hvorved den enkelte skole og skoles bestyrelse i vid udstrækning vil få kendte økonomiske rammer, større indflydelse og ansvar for egne beslutninger og dermed lettere ved at disponere økonomisk. Forslaget vil endvidere gøre det lettere for revisorerne at attestere skolernes tilskudsindberetninger og kontrollere overholdelsen af tilskudsbetingelserne.

Endelig vil tilskudsreglerne blive mere gennemsigtige for brugerne og skolerne og administrationen af tilskudsreglerne mindre ressourcekrævende for Undervisningsministeriet.

Gældende regler

Frie kostskoler

Ad skoletilskud

Driftstilskudsbevillingen er i dag opdelt i en skoletilskudspulje og en taxametertilskudspulje. Fordelin-

gen mellem puljerne fremgår af finansloven. Endvidere er der på finansloven fastsat et gennemsnitligt driftstilskud pr. årselev, og i dette indgår både en skoletilskudsandel og taxametertilskuddet. Efter gældende regler er der forskellige fordelingsmodeller afhængigt af tidspunktet for begyndelsestidspunktet for skolens virksomhed i finansåret.

Ad lærerlønfaktoren

Efter vedtagelsen af lov nr. 275 af 8. maj 2002 afskaffes lærerlønfaktoren for folkehøjskolerne samt husholdningsskolerne og håndarbejdsskolerne. For efterskolerne gælder lærerlønfaktoren fortsat, således at tilskuddet for den enkelte skole ydes på grundlag af skolens årselevtal og en faktor beregnet som forholdet mellem skolens og skoleformens gennemsnitlige lærerløn. Lærerlønfaktoren påvirker i dag 70 pct. af taxametertilskuddet.

Ad elevstøtte

Der er i gældende lovgivning 4 forskellige regelsæt for tildeling af elevstøtte til nedsættelse af elevernes elevbetaling.

Der ydes statslig og kommunal elevstøtte til nedsættelse af elevbetalingen til elever på *efterskoler* uanset alder og obligatorisk kommunal elevstøtte til elever på *ungdomshøjskoler*, *husholdningsskoler* og *håndarbejdsskoler*, som er under 18 år ved kurssets begyndelse.

Elevstøtten til efterskoleelever ydes efter de gældende regler som en statslig indkomstbestemt elevstøtte på kurser af mindst 2 ugers varighed. Herudover fordeles et beløb af den statslige elevstøtte til de enkelte skoler med henblik på individuel supplerende elevstøtte efter skolens vurdering i tilfælde af ændring af de økonomiske forhold i forhold til indkomstgrundlaget. Herudover ydes der til efterskoleelever, som opfylder betingelserne for at modtage statslig elevstøtte, obligatorisk kommunal elevstøtte af den kommune, hvor eleven er tilmeldt folkeregistret ved kurssets begyndelse. På grundlag af den samlede støtte til den enkelte elev opkræver skolen den resterende del af elev-

betalingen, dvs. elevens egenbetaling. Den obligatoriske kommunale elevstøtte administreres af skolerne, idet disse sender lister til kommunerne over elever, der er berettiget til elevstøtten, og skolerne sender også underretning til kommunerne ved elevers afbrydelse af kurset. Den gældende lovgivning indeholder således 3 støtteformer til nedsættelse af efterskoleelevers egenbetaling.

Elevstøtten til elever på *ungdomshøjskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler* ydes efter de gældende regler som obligatorisk kommunal elevstøtte til de elever, som ville opfylde betingelserne for at kunne modtage den statslige elevstøtte, hvis disse var berettiget til denne elevstøtte. Dette indebærer, at i hvert enkelt tilfælde skal skoler og kommuner vurdere, om eleven ville være berettiget til at modtage statslig elevstøtte efter betingelserne herfor. Den obligatoriske kommunale elevstøtte administreres af skolerne på samme måde som den obligatoriske kommunale elevstøtte til efterskoleelever.

Herudover modtager skolerne en pulje "Individuel støtte til elever på folkehøjskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler", som skolerne kan yde som individuel støtte efter konkret vurdering til nedsættelse af elevbetalingen efter egne fastsatte retningslinier. Formålet med puljen er, at skolerne skal være i stand til at opfylde gældende lovs § 15 om, at lovens kurser er for alle, og der fastsættes på finansloven en særlig mindste egenbetaling for elever på kurser af mindst 12 ugers varighed. Den gældende lov indeholder herefter 2 støtteformer til nedsættelse af elevbetalingen for elever på ungdomshøjskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler.

For elever på folkehøjskoler bortset fra ungdomshøjskoler ydes alene individuel støtte efter konkret vurdering foretaget af skolen fra den foran beskrevne pulje.

Frie grundskoler

Efter den gældende lov om frie grundskoler fordeles en vikarkasse og to fordelingsudvalg tilskud til skolerne til vikarudgifter, friplads, opholdsstøtte, befodringsudgifter m.v. Undervisningsministeren skal godkende vedtægter for vikarkassen, mens der ikke er et tilsvarende lovkrav for så vidt angår fordelingsudvalgene. Vikarkassen er en selvejende institution. Undervisningsministeren har overladt administration og fordeling af tilskud til de frie grundskolers vikarudgifter, sygeundervisning og lærernes kursusdeltagelse til vikarkassen. Ministeren har også tillagt vikarkassen andre opgaver, fx fastsættelse af lønanciennitet, som skal indgå i tilskudsgrundlaget for skolerne, drift af et

lærerregister over samtlige lærere og børnehaveklasseledere samt administration af tilskud til senior- og fratrædelsesordninger. Vikarkassens indtægter består af ovennævnte tilskud, renter, refusionsbeløb for dagpenge på grund af sygdom og barsel og bidrag fra medlemsskolerne m.v. Ved nedlæggelse af vikarkassen udarbejder bestyrelsen et forslag til Undervisningsministeriet om fordeling af kassens eventuelle formue og gæld.

I dag er der bestyrelser for vikarkassen, friplads- og opholdsstøtteudvalget, befodringsudvalget og et fællessekretariat. Det indebærer møde- og administrationsomkostninger for fire bestyrelser. Det kan være svært for de frie grundskoler og omverdenen at overskue, hvor man skal henvende sig.

Frie grundskoler, private gymnasier og hf-kurser

Efter de gældende love skal skolernes vedtægtsbestemmelser om styrelse og økonomiske forhold godkendes af undervisningsministeren. Ministeriet har hidtil ikke haft hjemmel til at kalde skolernes vedtægter ind til ændring. I forbindelse med en gennemgang af de frie grundskolers vedtægter har ministeriet konstateret, at der er godkendt så forskelligartede vedtægtsbestemmelser, at der er behov for en generel klargøring og opstramning på vedtægtsområdet.

Efter de gældende love kan undervisningsministeren fastsætte nærmere regler om vedtægternes indhold. Ministeriet har hidtil administreret godkendelsen af vedtægter ud fra en standardvedtægt med vejledende bestemmelser om generalforsamlinger, skolekreds m.v. I de vejledende bestemmelser er angivet, hvilke beføjelser en generalforsamling kan have. Der er ikke i lovene direkte hjemmel til, at beføjelser i medfør af loven kan henlægges til en generalforsamling, en skolekreds eller lignende.

Lovforslagets indhold

1. Forenkling af regler om tilskud til frie kostskoler

Det foreslås at gøre tilskudssystemet mere gennemsigtigt og forudsigeligt ved

- 1) at omlægge skoletilskuddet til fast grundtilskud
- 2) lade lærerlønfaktoren for *efterskolerne* bortfalde.

Ad skoletilskud

En omlægning af skoletilskud til fast grundtilskud vil betyde, at bevillingen til driftstilskud fremover vil blive opdelt i en grundtilskudsbevilling og en taxamertilskudsbevilling, og størrelsen af den enkelte skoles grundtilskud vil fremgå direkte af finansloven. For skoler, som bliver godkendt til at påbegynde virksomhed i løbet af finansåret, vil grundtilskuddet blive for-

holdsmæssigt i forhold til kursusvirksomhedens omfang i finansåret. Udover at forenkle tilskudsfordelingen vil omlægningen understøtte den frie etableringsret.

Ad lærerlønfaktoren

Afskaffelse af lærerlønfaktoren for *efterskolerne*, således som det allerede er sket for folkehøjskolerne samt husholdnings- og håndarbejdsskolerne, har været drøftet med Foreningen af Frie Ungdoms- og Efterskoler. Der er opnået enighed om en nedtrapning af lærerlønfaktoren til 45 pct. i 2005 og 2006, så den bortfalder helt pr. 31. december 2006. Hermed vil lærerlønfaktoren og de komplicerede og u hensigtsmæssige regler bortfalde for samtlige skoleformer ved fordelingen af driftstilskud. Fremover vil fordelingen alene blive afhængig af skolens egne forhold, idet fordelingen vil blive foretaget ud fra skolens årselevtal.

2. Forenkling af reglerne om elevstøtte til elever på efterskoler

De tre støtteformer ændres til to:

Den obligatoriske kommunale elevstøtte til efterskoleelever foreslås omlagt til den statslige elevstøtte ved, at elevstøttesatserne forhøjes med det obligatoriske kommunale elevstøttebeløb. På finansloven for 2002 er dette fastsat til 308 kr. for en kostelev og 217 kr. for en dagelev. På finansloven vil det kommunale bidrag for den almindelige undervisning blive tilsvarende forhøjet, så den samlede kommunale medfinansiering forbliver uændret.

Ydelse af individuel supplerende elevstøtte til efterskoleelever, jf. lovens § 30, stk. 1, nr. 2, foreslås ændret, så mulighederne for efterskolerne til at kunne fordele individuel supplerende elevstøtte fremover vil blive omfattet af gældende lovs § 37, jf. lovens § 11, stk. 3-6, svarende til ordningen for elever på folkehøjskoler, herunder ungdomshøjskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler. Herved vil efterskolerne få større frihed til at tildele individuel elevstøtte. Dermed ophæves den gældende betingelse for at kunne opnå supplerende støtte, at der er en aktuel nedgang i indkomstgrundlaget i forhold til det indkomstgrundlag, som lægges til grund for fordeling af den indkomstafhængige elevstøtte. Efterskolerne vil f.eks. kunne tildele individuel elevstøtte til udenlandske elever, som ikke opfylder elevstøttebetingelserne. Herudover vil støttebeløbet til elever uanset nationalitet ikke blive bundet til, at det sammen med den statslige elevstøtte højst må udgøre et beløb svarende til det største ugentlige indkomstbestemte støttebeløb. Der

vil dog fortsat være bestemmelser om elevernes egenbetaling.

Den obligatoriske kommunale elevstøtte til elever på ungdomshøjskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler, der ikke er fyldt 18 år ved kurssets begyndelse, foreslås omlagt til et særligt tilskud. Der er 3 ungdomshøjskoler, og da antallet af årselever udgør en mindre del af årseleverne ved folkehøjskolerne tilgodeses formålet med at anvende den omlagte elevstøtte bedst ved etablering af en særlig pulje til ungdomshøjskolerne. Det foreslås at udskille den omlagte elevstøtte i et særligt driftstilskud til skolerne til fordeling på baggrund af et årselevtal, hvori elever på kurser under 2 ugers varighed dog ikke indgår i beregningen. Fordeling og regulering af tilskuddet foreslås at skulle ske som efter gældende lovs § 23. Baggrunden for forslaget om den særlige tillægstakst og en forøgelse af driftstilskuddet er at sikre, at omlægningen kommer skolerne elevgruppe til gode med henblik på at nedbringe elevernes egenbetaling, og der vil blive fastsat en tilsvarende mindste elevbetaling på finansloven.

På finansloven vil det kommunale bidrag for elever under 18 år på efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler blive forhøjet.

Reglerne for den individuelle støtte i henhold til lovens § 37 vil blive indarbejdet i loven, hvorefter den gældende bekendtgørelse om støtten vil blive ophævet. Herudover vil den gældende bekendtgørelse om kommunal elevstøtte til elever på ungdomshøjskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler blive ophævet.

Udover en omlægning af elevstøttereglerne foreslås endvidere, at lovens og elevstøttebekendtgørelsens regler om den statslige elevstøtte og den individuelle støtte til efterskoleelever omformuleres. Formålet er at overskueliggøre betingelserne for at kunne modtage elevstøtte for lovens brugere og at forenkle administrationen for skolerne, revisorer og Undervisningsministeriet. Dette har medført en mindre rokering af gældende bestemmelsers rækkefølge og opdeling af disse. Endvidere er visse regler fra elevstøttebekendtgørelserne medtaget i forslaget tekst for at skabe en større sammenhæng i regelgrundlaget og for at reducere antallet af bestemmelser og bekendtgørelser. Endelig er ordvalg og proceduren for ansøgning om elevstøtte søgt tydeliggjort.

I arbejdet med at udmønte lovens bemyndigelser for ministeren til at fastsætte nærmere regler om elevstøtte vil mulighederne for at forenkle administrationen for såvel skolerne som Undervisningsministeriet blive undersøgt meget nøje. Principperne for at være

berettiget til elevstøtte tænkes ikke ændret, men en forenkling af selve administrationen ved at overlade flere tildelingsafgørelser til skolerne vil blive overvejet. Efter gældende regler i elevstøttebekendtgørelsen forudsættes i visse tilfælde ministeriets godkendelse i de enkelte konkrete sager om tildeling af grundstøtte, og det vil blive overvejet, om sådanne afgørelser vil kunne træffes af skolen uden ministeriets forudgående godkendelse, evt. ved at elevens ansøgning og dokumentation skal være ledsaget af en tro- og loveerklæring om oplysningernes rigtighed.

3. Forenkling af regler om tilskud til friskoler og private grundskoler m.v.

Efter lovforslaget skal vikarkassen og fordelingsudvalgene sammenlægges til en selvejende institution, Fordelingssekretariatet for friskoler og private grundskoler, hvis vedtægter skal godkendes af undervisningsministeren. Forslaget fremsættes efter ønske fra de frie grundskolers foreninger.

Der er alene tale om en administrativ forenkling ved at sammenlægge de tidligere bestyrelser. Fordelingssekretariatet får de samme opgaver, som vikarkassen og fordelingsudvalget hidtil har udført. Det etableres på det eksisterende økonomiske grundlag for vikarkassen og fordelingsudvalgene og i disses lokaler. Den egenkapital, som de nuværende organer har oparbejdet, indgår ubeskåret i det nye sekretariat.

Det vil indebære nogle ledelsesmæssige fordele, at der kun er en bestyrelse. For at sikre det faglige niveau, vil der være mulighed for at nedsætte udvalg og forretningsudvalg efter behov. Der vil fortsat være en klar adskillelse af bevillinger og regnskaber på de forskellige bevillingsområder. De frie grundskoler og omverdenen vil i fremtiden alene skulle henvende sig til en institution.

Det foreslås, at forvaltningsloven og offentlighedsloven skal gælde for fordelingssekretariatets virksomhed.

4. Forenkling af reglerne om vedtægter for frie grundskoler, private gymnasier og hf-kurser

Efter lovforslaget får undervisningsministeren hjemmel til at fastsætte tidsfrister for indsendelse af vedtægter, der skal ændres som følge af skolens egne forhold eller som følge af ændring i lovgivningen.

Da der er en lang tradition for, at en stor del af de frie grundskoler er organiseret sådan, at beføjelser i medfør af loven kan henlægges til en generalforsamling, en skolekreds eller lignende, foreslås det, at der

indsættes hjemmel til, at beføjelser i medfør af loven kan henlægges til en generalforsamling, en skolekreds eller lignende.

Den tvivl, der er om mange skolers vedtægters indhold i forhold til lovgivningen, har bevirket en uforholdsmæssig stor brevveksling, som igen har medført en stor arbejdsbyrde for både skolerne og ministeriet. Det vil derfor være en forenkling, at ministeriet udsteder en bekendtgørelse om vedtægter, så det klarere fremgår, hvilke bestemmelser de frie grundskolers vedtægter skal og kan omfatte.

Det påtænkes også fastsat i en sådan bekendtgørelse, hvilke beføjelser der er tillagt eller kan tillægges hvilke organer på skolerne. Det påtænkes samtidig præciseret, at uanset hvilken kompetence bestyrelsen tillægges, hindrer det ikke vedtægtsbestemmelser om, at generalforsamling og lignende tillægges høringsret i forhold til spørgsmål, hvor bestyrelsen har kompetencen. Dette inddrager forældrene i beslutningsprocessen.

Det er endvidere hensigten at fastsætte regler om, at bestemmelser i en skoles vedtægter, hvorefter en generalforsamling, skolekreds eller lignende er tillagt nærmere bestemte beføjelser, ikke skal kunne hindre eller forsinke bestyrelsen i at træffe beslutninger, der er nødvendige at træffe i henhold til lovgivningen eller for at opfylde lovlige krav fra myndighederne.

Økonomiske og administrative konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner

Lovforslaget indeholder administrative lettelser for såvel stat som kommuner. Forslaget vil føre til en forenkling af tilskudsadministrationen i Undervisningsministeriet samtidig med, at tilskudsbetingelserne vil blive mere enkle og gennemsigtige. Endvidere indeholder forslaget elementer, der vil skabe øget harmonisering mellem tilskudssystemerne på de forskellige uddannelsesområder under Undervisningsministeriet. Forslaget vil endvidere føre til umiddelbare administrative lettelser for kommunerne. På længere sigt må det derfor samlet set forventes, at administrationen af tilskudsreglerne og vedtægtsbehandlingen bliver mindre ressourcetrækkende i overensstemmelse med regeringens målsætning om effektivisering af den offentlige sektor.

Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Lovforslaget indeholder administrative lettelser for skolernes revisorer.

Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget indeholder administrative lettelser for borgerne. De nuværende tilskudsregler er komplicerede og uigennemsigtige for skolerne, da den enkelte skoles tilskud i høj grad afhænger af de øvrige skolars forhold. Forslaget vil skabe et mere gennemsigtigt tilskudssystem, hvorved den enkelte skole og skolens bestyrelse i vid udstrækning vil få kendte økonomiske

rammer, større indflydelse på og ansvar for egne beslutninger og dermed lettere ved at disponere økonomisk.

Forslagene om vedtægter vil bevirke, at der ikke længere vil herske tvivl for den enkelte skole og dens bestyrelse med hensyn til vedtægternes indhold.

Forholdet til EU-retten

Ved udmøntningen af hjemlen i lovforslagets § 2, nr. 13, om ydelse af elevstøtte, vil det blive sikret, at reglerne vil overholde de EU-retlige krav om støtte til EU-borgere.

Vurdering af konsekvenser af lovforslaget

	Positive konsekvenser/mindre udgifter (hvis ja, angiv omfang)	Negative konsekvenser/mer udgifter (hvis ja, angiv omfang)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner	En mindre ressourcekrævende tilskudsadministration	Ingen
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner	Forenkling af tilskudsadministrationen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Øget administrativ lettelse for skolernes revisorer ved attestations af skolernes tilskudsindberetninger og kontrol af tilskudsbeholdninger	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Større grad af kendte økonomiske rammer og dermed bedre mulighed for økonomisk disponering for den enkelte skole	Ingen
Forholdet til EU-retten	Se ovenfor om forholdet til EU-retten	

Høring

Lovudkastet har været udsendt til høring den 11. december 2002 til følgende:

Frie Grundskolers Fællesråd, Dansk Friskoleforening, Foreningen af private gymnasier, studenterkurser og hf-kurser, Folkehøjskolernes Forening i Danmark, Foreningen af Frie Ungdoms- og Efterskoler, Foreningen af Husholdningsskoler og Håndarbejdsskoler, Frie Grundskolers Lærerforening, Efterskolernes Lærerforening, Lærernes Centralorganisation, Ernærings- og Husholdningsøkonomforening, Rigsrevisionen, Foreningen af Statsautoriserede Revisorer, Foreningen af Registrerede Revisorer, Kommunernes Landsforening, Københavns Kommune, Frederiks-

berg Kommune, Amtsrådsforeningen i Danmark og SUstyrelsen.

Lovudkastet er i mindre omfang blevet ændret efter høringen for at præcisere hensigten med nogle af lovændringerne.

*Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser**Til § 1*

(Lov om friskoler og private grundskoler m.v.)

Til nr. 1

Efter forslaget får undervisningsministeren hjemmel til at fastsætte nærmere regler om, i hvilket om-

fang der i vedtægterne kan henlægges beføjelser til en generalforsamling, skolekreds eller lignende. Ministeriet vil snarest efter drøftelse med de frie grundskolers foreninger udstede en bekendtgørelse om vedtægter, hvori det klargøres, hvilke beføjelser der er tillagt eller kan tillægges hvilke organer på skolerne. Reglerne vil indebære en præcisering af, hvad der forstås ved, at bestyrelsen er den øverste ansvarlige for den uafhængige institution, som en fri grundskole skal være. Reglerne påtænkes udformet, således at det som hovedregel er bestyrelsen, der har ansvaret for fx at ansætte og afskedige skolens leder og andet personale, at udarbejde skolens regnskab, at beslutte køb, salg og pantsætning af fast ejendom og at fastsætte størrelsen for skolepenge og forældrebetaling for skolefritidsordning. En generalforsamling eller lignende, der mindst skal bestå af forældrekrederen, vil fx kunne vælge bestyrelsesmedlemmer og beslutte ændringer af skolens formål. Selv om der i reglerne er fastsat visse beføjelser for bestyrelsen, vil det ikke hindre en vedtægtsbestemmelse om, at en generalforsamling eller lignende tillægges høringsret i andre spørgsmål. Reglerne vil desuden i visse spørgsmål muliggøre en fælles beslutningskompetence mellem bestyrelse og generalforsamling fx beslutningen om ansættelse af skoleleder. Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger.

Efter forslaget får ministeren også hjemmel til at fastsætte tidsfrister for indsendelse til godkendelse af vedtægter, der skal ændres. Tidsfristernes længde påtænkes fastsat ud fra konkrete vurderinger. Det kan være på grund af ændringer i skolens egne forhold eller på grund af, at skolens allerede godkendte vedtægter ikke er i overensstemmelse med loven og regler fastsat i henhold til denne. Loven indeholder hjemmel til at fastsætte frister i forbindelse med anmeldelse af en fri grundskole, der ønsker statstilskud. For vedtægternes vedkommende er fristen fastsat til den 1. april forud for det skoleår, for hvilket skolen ønsker tilskud.

Undervisningsministeriet har i en del tilfælde haft vanskeligheder med hensyn til at få skoler til at indsende ændrede vedtægter til godkendelse i ministeriet.

Hvis en skole, der allerede har godkendte vedtægter, ikke overholder en fastsat tidsfrist for indsendelse af ændrede vedtægter, vil sanktionsmulighederne i lovens § 21, stk. 2, kunne finde anvendelse.

Til nr. 2

Efter forslaget vil de særlige tilskud til vikarudgifter, sygeundervisning, lærernes kursusdeltagelse, herunder efteruddannelse, og særlige lærerlønudgifter, samt de specielle tilskud til nedbringelse af skolepen-

ge, til nedbringelse af betaling for ophold på en kostafdeling og til befordringsudgifter blive fordelt mellem skolerne af et fordelingssekretariat for friskoler og private grundskoler. Det følger af forslaget: 1) Fordelingssekretariatet kan overlade fordeling af tilskud til lærernes efteruddannelse til skoleorganisationer og lignende, der virker inden for lovens område. 2) Undervisningsministeriet kan tillægge fordelingssekretariatet opgaver af generel sekretariatsmæssig karakter. Det kan, som vikarkassen hidtil har gjort, fx dreje sig om at drive et lærerregister til brug for den løbende afregning af vikartilskud og til dannelsen af lønstatistikker til Finansministeriet, at fastsætte lønanciennitet for lærere og børnehaveklasseledere og at administrere tilskud til senior- og fratrædelsesordninger. 3) Fordelingssekretariatet kan indhente de oplysninger fra de frie grundskoler, som er nødvendige for at varetage dets opgaver med at fordele de særlige tilskud og de yderligere opgaver, som ministeriet har tillagt det.

Efter forslaget får undervisningsministeren hjemmel til at fastsætte nærmere regler om administrationen af fordelingssekretariatets opgaver, herunder at fordelingssekretariatet helt eller delvis kan tilbageholde tilskud, lade tilskud bortfalde eller kræve tilskud tilbagebetalt, hvis skolen ikke opfylder tilskudsbetingelserne.

Det er som hidtil i forbindelse med vikarkassen de frie grundskolers skoleorganisationer, der aftaler med Undervisningsministeriet, hvilke tilskudsmidler, der skal tages af skolernes samlede driftstilskudsbevilling og fordeles mellem skolerne, og hvilke opgaver der skal tillægges fordelingssekretariatet.

Hidtil er hele tilskuddet til henholdsvis vikarkassen og fordelingsudvalgene blevet udbetalt forskudsvis i begyndelsen af finansåret. Det forudsættes, at også hele tilskuddet udbetales forskudsvis i begyndelsen af finansåret til fordelingssekretariatet, og at fordelingssekretariatet kan oppebære renter af tilskuddet, som kan anvendes til delvis dækning af fordelingssekretariatets administrationsudgifter.

Med hensyn til etableringen af fordelingssekretariatet henvises til de almindelige bemærkninger.

Til nr. 3

Efter forslaget ophæves bestemmelserne om afviklingstilskud og ministerens hjemmel til at fastsætte nærmere regler om afviklingstilskud og deres løbetid samt om fordelingen af bygningstilskud i øvrigt til skolerne.

Ved indførelsen af en ordning med rammetilskud til bygningsfinansiering med virkning fra 1993 var der på grund af skolernes udgiftsbindinger behov for en

lang overgangsperiode, hvor de tidligere refusionstilskud blev erstattet af forhåndsfastlagte afviklingstilskud. Der blev fastsat en løbetid på 10 år for afviklingstilskuddene. Da alle afviklingstilskud ophører 1. januar 2003, får skolerne herefter alene bygningstilskud, der er fastlagt ud fra antal af elever den 5. september året før finansåret.

Til nr. 4 og 6-9

Der er tale om rettelser som konsekvens af lovforslagets § 1, nr. 2.

Til nr. 5

Der er tale om en sproglig forenkling.

Til § 2

(Lov om folkehøjskoler, efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejds-skoler (frie kostskoler))

Til nr. 1

Efter forslaget får undervisningsministeren hjemmel til at fastsætte tidsfrister for indsendelse til godkendelse af vedtægter, der skal ændres. Det kan være på grund af ændringer i skolens egne forhold eller på grund af, at skolens allerede godkendte vedtægter ikke er i overensstemmelse med loven og regler fastsat i medfør heraf. Loven indeholder hjemmel til at fastsætte frister for indsendelse af vedtægter i forbindelse med godkendelse af en fri kostskole til tilskud. Tidsfristernes længde påtænkes fastsat ud fra konkrete vurderinger. For vedtægternes vedkommende er fristen fastsat til 12 måneder forud for det tidspunkt, hvor skolen ønsker at påbegynde sin virksomhed.

Undervisningsministeriet har i en del tilfælde haft vanskeligheder med at få skolerne til at indsende ændrede vedtægter til godkendelse i ministeriet.

Hvis en skole med vedtægter, der er godkendt af Undervisningsministeriet, ikke overholder en fastsat tidsfrist for indsendelse af ændrede vedtægter, kan tilskud holdes tilbage, indtil dette sker, jf. lovens § 46, stk. 1.

Til nr. 2 og 3

I gældende lovs § 11, stk. 2-6, er fastsat minimumsgrænser for skolernes nedsættelse af elevernes egenbetaling, herunder beregning af denne. Elevbetalingen kan nedsættes ved støtte fra elevstøttepuljerne og ved skolens egen nedsættelse af skolens elevbetaling for eleven.

Ændringsforslagene er en konsekvens af forslaget i nr. 15 om omlægning af gældende lovs kapitel 6 om den obligatoriske kommunale elevstøtte til elever på efterskoler, ungdomshøjskoler, husholdningsskoler

og håndarbejds-skoler til den statslige elevstøtte for elever på efterskoler og til en tillægstakst for elever på de øvrige skoleformer og forslaget om omlægning af den individuelle supplerende elevstøtte til efterskole-elever til individuel støtte efter gældende lovs § 37. Der henvises til bemærkningerne under nr. 13 og 16-18.

Til nr. 4

Efter gældende lovs § 18, stk. 1, kan skolen disponere frit ved anvendelsen af en række tilskud under et under forudsætning af, at formålene med de enkelte tilskud er opfyldt.

Efter forslaget vil samtlige tilskud i henhold til loven til skolens drift m.m., herunder den nye tillægstakst til ungdomshøjskolerne, husholdningsskolerne og håndarbejds-skolerne og de nye tillægstakster i gældende lovs § 23 a og § 25 a som led i opfølgning af aftalen om Bedre Uddannelser m.v., være omfattet af gældende lovs § 18, stk. 1.

Til nr. 5 og 6

Driftstilskudsbevillingen er i dag opdelt i en skoletilskudspulje og en taxametertilskudspulje. Puljerne fremgår af finansloven. Endvidere er der på finansloven fastsat et gennemsnitligt driftstilskud pr. årselev, og i dette indgår både en skoletilskudsandel og taxametertilskuddet. Af bevillingen til driftstilskud indgår endvidere et særligt tilskud til vikarudgifter m.v.

En omlægning af skoletilskud til fast grundtilskud vil betyde, at bevillingen til driftstilskud fremover vil blive opdelt i en grundtilskudsbevilling og en taxametertilskudsbevilling, og størrelsen af den enkelte skoles grundtilskud vil fremgå direkte af finansloven. Af bevillingen til taxametertilskud vil det særlige tilskud til vikarudgifter m.v. blive afsat. For skoler, som bliver godkendt til at påbegynde virksomhed i løbet af finansåret, vil grundtilskuddet blive forholdsmæssigt i forhold til kursusvirksomhedens omfang i finansåret. Efter gældende regler er der forskellige fordelingsmodeller afhængigt af tidspunktet for begyndelsestidspunktet for skolens virksomhed i finansåret. Udover at forenkle tilskudsfordelingen vil omlægningen understøtte den frie etableringsret.

For efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejds-skoler vil det faste grundtilskud blive fastsat svarende til skoletilskuddets størrelse, dog til et afrundet beløb.

Der påtænkes fastsat en overgangsordning for folkehøjskoler på de årlige finanslove, fordi den aktuelle situation for folkehøjskolerne medfører, at der er meget stor usikkerhed om udviklingen i antallet af skoler, og fordi det derved søges tilstræbt, at omlægningen i

sig selv ikke får konsekvenser for det samlede statstilskud til folkehøjskolerne.

For folkehøjskoler er det planen, at det faste grundtilskud i en overgangsperiode frem til den 31. december 2005 bliver fastsat til 575.000 kr. Ved fastsættelse af grundtilskuddets størrelse indgår i alt 75 skoler uanset det faktisk eksisterende antal skoler ved omlægningstidspunktet. I overgangsperioden sammenholdes den samlede bevilling til faste grundtilskud med størrelsen af skoletilskudspuljen, der i overgangsperioden årligt beregnes efter skoletilskudsprincippet (med anvendelse af procentsatsen for skoletilskudspuljen svarende til 15 pct. i 2004 og 2005). Overstiger bevillingen til faste grundtilskud skoletilskudspuljen, finansieres Undervisningsministeriets merudgift herved af sektoren gennem nedsættelse af driftstilskud, takst 1. Overstiger skoletilskuddet det faste tilskud, så kompenseres skolerne ved forhøjelse af driftstilskuddet, takst 1. Fra og med finansåret 2006 er det planen, at størrelsen af grundtilskuddet i udgangspunktet bliver fastsat til 500.000 kr. Ved fastsættelse af dette beløb indgår i alt 75 skoler uanset det faktisk eksisterende antal skoler på dette tidspunkt, og en procentsats for skoletilskudspuljen svarende til 13 pct. Ved overgangsperiodens afslutning kan størrelsen af grundtilskuddet eventuelt justeres under hensyntagen til antallet af skoler og årselever.

Til nr. 7 og 8

Forslaget er en konsekvens af forslaget om omlægning af skoletilskud til fast grundtilskud og en opdeling af driftstilskudsbevillingen, hvorefter lovens opbygning i højere grad kan afspejle tilskudssystemet og regelforenklingen, som blev vedtaget ved lov nr. 275 af 8. maj 2002. Der henvises til bemærkninger i nr. 6.

Til § 21

Forslaget til nyaffattelsen af § 21, stk. 1, svarer til gældende lovs § 19 om beregning af taxametertilskud. Forslaget til nyaffattelse af § 21, stk. 2, svarer til gældende lovs § 21, stk. 3, som vil gælde for samtlige skoleformer ved lærerlønfarens bortfald for efterskolerne pr. 31. december 2006.

Ved lov nr. 275 af 8. maj 2002 om forenkling af tilskudsregler m.v. blev det for husholdningsskoler og håndarbejdsskoler vedtaget at aftrappe lærerlønfarens, herunder aftrappe skyggelærerordningen indtil dens bortfald pr. 31. december 2003. For folkehøjskoler bortfalder lærerlønfarens, herunder skyggelærerordningens aftrapning pr. 31. december 2005. Herudover blev det for efterskolerne vedtaget, at skygge-

lærerordningen aftrappes og bortfalder helt pr. 31. december 2003. For efterskolerne blev der derimod ikke vedtaget en aftrapningsordning af lærerlønfarens, men loven indeholder en bemyndigelse for ministeren til efter drøftelse med skoleforeningen at gennemføre en aftale om lærerlønfarens bortfald.

Taxametertilskuddet til efterskoler fordeles i dag blandt andet på grundlag af skolens lærerlønfaktor og for nyoprettede skoler på grundlag af den gennemsnitlige lærerlønfaktor for skoleformen. Undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om lærerlønfarens opgørelse og vægt samt om mindste antal faste lærere pr. årselev (skyggelærerordningen), og ministeren har benyttet bemyndigelsen i § 28 og § 30 i bekendtgørelse nr. 1230 af 18. december 2000 om tilskud m.v. til folkehøjskoler, efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler (tilskudsbekendtgørelsen). Bestemmelserne om lærerlønfarens er teknisk komplicerede og har i nogen grad haft en uhenigtsmæssig effekt på fordelingen af driftstilskud.

Den påbegyndte forenkling for bl.a. at gøre fordelingen af driftstilskuddet til skolerne mere gennemsigtig i lov nr. 275 af 8. maj 2002 foreslås fortsat med forslaget om at lade lærerlønfarens bortfalde for efterskolerne pr. 31. december 2006. Lærerlønfarens påvirker i dag 70 pct. af taxametertilskuddet. Afskaffelse af lærerlønfarens har været drøftet med Foreningen af Frie Ungdoms- og Efterskoler, og der er opnået enighed om en nedtrapning af lærerlønfarens fra 70 pct. til 45 pct. i både 2005 og 2006, således at den bortfalder helt pr. 31. december 2006. Forslaget skal ses i sammenhæng med implementeringen af ny løn fra den 1. august 2004 for efterskolerne, som vil betyde, at lønspredningen på de centralt fastsatte løndelev vil mindskes, og at de faktiske lønforhold, efterhånden som skolerne begynder at anvende tillæg, vil adskille sig fra skalalønnen, og dermed mindskes lærerlønfarens effekt.

Hermed bortfalder lærerlønfarens og de komplicerede og uhenigtsmæssige regler for samtlige skoleformer ved fordelingen af driftstilskud. Fremover vil fordelingen alene blive afhængig af skolens egne forhold, idet fordelingen vil blive foretaget ud fra skolens årselevtal. Med forslaget vil der være opnået en væsentlig forenkling og gennemsigthed af fordelingen af driftstilskud til de frie kostskoler.

Det særlige tilskud til compensation for forstanderes, viceforstanderes og læreres fravær og til udgifter til seniorordninger, herunder frivillig fratreden, og til efterindtægt ved en forstanders, viceforstanders eller lærers død vil blive afsat af bevillingen i § 21.

Til § 22

Efter § 22 i den gældende lov yder staten et driftstilskud (takst 2) til folkehøjskoler samt husholdningsskoler og håndarbejdsskoler på grundlag af et årselevtal opgjort på skolernes kurser af mindst 2 ugers varighed. Det foreslås præciseret, at dette tilskud ydes på grundlag af et årselevtal, hvori kun indgår det antal elevuger, som er optjent af elever, der også har deltaget i mindst 2 uger af kurserne. Formuleringen foreslås forenklet ved en henvisning til bestemmelsen om ydelse og regulering af takst 1, idet tilskuddet ydes efter principperne for dette.

Desuden foreslås overskriften til gældende § 22 ændret fra "Driftstilskud (takst 2)" til "Tillægstakster" for at afspejle, at der er tale om et særligt tilskud, som ydes ud over taxametertilskuddet i § 21. Overskriften foreslås også at skulle omfatte det nye tilskud til ungdomshøjskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler og takst 3 i § 23.

Det tilstræbes i forbindelse med udarbejdelse af finansloven, at ændringen bliver udgiftsneutral for såvel skolerne som staten ved, at provenuet som følge af, at der fremover kun indgår elever, som deltager i mindst 2 uger, anvendes til at forhøje takstbeløbet.

Til § 23

Efter gældende formulering i lovens § 23 ydes et særligt taxametertilskud (takst 3) på grundlag af skolens årselevtal optjent på kurser af mindst 12 ugers varighed. Forslaget indebærer, at dette tilskud til nedbringelse af egenbetalingen på kurser af mindst 12 ugers varighed ydes på grundlag af et årselevtal, hvori kun indgår det antal elevuger, som er optjent af elever, der også har deltaget i mindst 12 uger af kurset.

Det tilstræbes i forbindelse med udarbejdelse af finansloven, at ændringen bliver udgiftsneutral for såvel skolerne som staten ved, at provenuet som følge af, at der fremover kun indgår elever, som deltager i mindst 12 uger, anvendes til at forhøje takstbeløbet.

Til nr. 9

Det foreslås, at elevstøttebeløbet fra den obligatoriske kommunale elevstøtte til elever på ungdomshøjskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler udmøntes i en særlig driftstilskudsbevilling til disse skoler (takst 2a). Det særlige driftstilskud fordeles til skolerne på baggrund af et årselevtal, hvori kun indgår elever, der er under 18 år ved kursets begyndelse. I beregningen indgår alene elever, der går på kurser af mindst 2 ugers varighed, og som har gennemført mindst 2 af kursets uger. Tilskuddet ydes for årselever optjent i det skoleår, der slutter i finansåret. Det øgede

driftstilskud skal bruges til en nedsættelse af elevbetalingen for elever, som er under 18 år ved kursets begyndelse, og forudsættes reguleret som den tidligere kommunale elevstøtte. Der vil blive fastsat en mindste elevbetaling, jf. lovens § 11, på finansloven.

Der henvises til de almindelige bemærkninger og bemærkningerne under nr. 15.

Til nr. 10

Forslaget om, at henvisningen til bestemmelser i lov om offentlige registre udgår, er en teknisk konsekvens af ophævelsen af registerloven og indførsel af lov om behandling af personoplysninger, som også omfatter private institutioners behandling af personoplysninger.

Til nr. 11

Forslaget om at ændre henvisningen i gældende lovs § 27 a, stk. 1, 2. pkt., er en konsekvens af ændringen af § 11. Der henvises til bemærkningerne under nr. 2-3.

Til nr. 12

Efter gældende lovs § 36 kan kommunalbestyrelsen i elevens tidligere eller nuværende bopælskommune yde støtte til nedsættelse af elevbetalingen. Denne mulighed foreslås opretholdt, selvom den obligatoriske kommunale elevstøtte omlægges til den statslige elevstøtte, i en enslydende bestemmelse som hidtil, men indsat som § 29 a i lovens kapitel 4 om frivillige kommunale tilskud. Der henvises til bemærkningerne til forslaget nr. 15 om ophævelse af bestemmelserne om den obligatoriske kommunale elevstøtte og dermed ophævelsen af hele lovens kapitel 6 med undtagelse af § 36, som foreslås indsat som § 29 a.

Til nr. 13

Efter gældende lovs § 30, stk. 1, nr. 1, ydes til efter-skoleelever en indkomstbestemt statslig elevstøtte med et minimumsbeløb (grundstøtte) uanset indkomstgrundlagets størrelse på grundlag af indkomsten i det andet kalenderår forud for det kalenderår, hvor støtteperioden begynder. Herudover udbetales et beløb til den enkelte skole til tilskud til individuel supplerende elevstøtte efter skolens vurdering i tilfælde af ændring af elevens økonomiske forhold i forhold til indkomstgrundlaget, jf. gældende lovs § 30, stk. 1, nr. 2. Der ydes endvidere obligatorisk kommunal elevstøtte efter reglerne i gældende lovs kapitel 6 til efter-skoleelever, som opfylder betingelserne for at modtage den statslige indkomstbestemte elevstøtte. Betingelserne for at modtage elevstøtte fremgår af gældende lovs § 30, stk. 1, § 31, stk. 1, og regler i bekendtgø-

relse nr. 1116 af 13. december 2000 om statslig og kommunal elevstøtte til elever på efterskoler, som ændret ved bekendtgørelse nr. 186 af 21. marts 2002 (elevstøttebekendtgørelsen). Betingelserne er knyttet til elevens egne forhold, f.eks. statsborgerskab og kursusdeltagelse og til skolens forhold. Skolen skal oppebære tilskud efter loven, og kurset skal opfylde kursusbetingelserne.

De gældende bestemmelser om den statslige elevstøtte foreslås ændret med henblik på en forenkling af elevstøtteadministrationen for såvel elever som skoler og Undervisningsministeriet. Det foreslås, at den obligatoriske kommunale elevstøtte omlægges til en forhøjelse af den statslige elevstøtte, og at den individuelle supplerende elevstøtte ændres og fremover skal kunne ydes af skolerne efter samme regler som i lovens § 37, som gælder for individuel støtte til nedsættelse af elevbetalingen for elever på folkehøjskoler, husholdningsskoler og håndarbejds-skoler.

Gældende regler og vilkår i loven og elevstøttebekendtgørelsen foreslås ikke ændrede, men samlet med henblik på at tydeliggøre disse, herunder hvorledes elevstøtten administreres. Herved er visse af reglerne fra elevstøttebekendtgørelsen medtaget i lovforslagets tekst. Bestemmelsen om graduering af den indkomstbestemte elevstøtte foreslås fremover at skulle fremgå af de årlige finanslove. Efter gældende lovs § 30, stk. 1, nr. 1, er skalaen opdelt i et indkomstinterval på 10.000 kr. indtil det indkomstgrundlag, som udløser grundstøtte. Der vil herefter blive fastsat en skala for forholdet mellem indkomstgrundlag og den indkomstbestemte elevstøtte på finansloven med mulighed for at foretage ændringer i indkomstintervallerne, herunder at ændre gradueringen. Det foreslås at samle de overordnede regler for elevstøtten i et nyt stykke 1. I et nyt stykke 2 foreslås de betingelser samlet, som den enkelte elev skal opfylde for at være støtteberettiget. Stk. 3 og 4 omhandler administrationen af elevstøtten. Stk. 3 omhandler de opgaver, som Styrelsen for Statens Uddannelsesstøtte varetager med henblik på at beregne det ugentlige støttebeløb for den enkelte elev, og stk. 4 omhandler undervisningsministerens bemyndigelser til at fastsætte nærmere regler om administrationen af elevstøtten, herunder muligheden for at udlægge ministeriets administration til Styrelsen for Statens Uddannelsesstøtte. Det foreslås i stk. 5, at der på de årlige finanslove fastsættes støttebeløbsgrænser og indkomstgrænser samt skalatrinene for forholdet mellem indkomstgrundlag og indkomstbestemt støtte.

Der er ingen væsentlige ændringer af den gældende retstilstand som følge af den forenkling og mere over-skuelige affattelse af bestemmelserne.

Til § 30

ad § 30, stk. 1

Det foreslås, at de overordnede vilkår for elevstøtten samles i et stykke. Det foreslås, at elevstøttebestemmelsen indledes med at fastsætte, at elevstøtten ydes til kurser af mindst 2 ugers varighed, og at den er indkomstafhængig, men at den dog ydes med et grundstøttebeløb uanset indkomstgrundlagets størrelse ved deltagelse i mindst 2 uger på kurser af mindst 5 ugers varighed. På kurser af mere end 2 og til og med 4 ugers varighed bortfalder grundstøtten ved indkomster, som overstiger det på finansloven fastsatte største indkomstgrundlag. Endvidere foreslås, at det fremgår af bestemmelsen, at der kun ydes tilskud for hele kursusuger, herunder afkortede kursusuger. I stk. 1 samles bestemmelser fra gældende § 30, stk. 1, 1. pkt., § 30, stk. 1, nr. 1, og elevstøttebekendtgørelsens § 8, stk. 3.

Bemyndigelsen til at fastsætte nærmere regler, herunder støtte til elever, som der ikke kan opgøres et indkomstgrundlag for, svarer til bemyndigelsen i gældende lovs § 30, stk. 1, 2. pkt., og § 30, stk. 1, nr. 1.

ad § 30, stk. 2

Det foreslås at indlede stk. 2 med at præcisere, at eleven gennem efterskolen søger om at modtage statslig elevstøtte. Det foreslås at samle de gældende elevstøttebetingelser om eleven og kurset i et stykke. Kravet om statsborgerskab eller anden tilknytning til Danmark i nr. 1 fremgår af gældende lovs § 30, stk. 1, 1. pkt. Kravene i nr. 2 og 3 til efterskolen og det enkelte kursus fremgår af gældende lovs § 31, stk. 1, nr. 1 og 2. Betingelsen om opfyldelse af lovens aldersbetingelser, som foreslås affattet i nr. 4, svarer til § 1, stk. 1, nr. 1 og § 2, stk. 1, nr. 1, i gældende elevstøttebekendtgørelse. Den statslige elevstøtte ydes derfor også til elever, der er fyldt 18 år ved kursets begyndelse, hvis opholdet er anbefalet af pædagogisk-psykologisk rådgivning. Det præciseres, at det er en forudsætning, at eleverne har deltaget i kurset i mindst 2 hele kursusuger. Betingelsen i nr. 5 om dansk personnummer og oplysning om navn og adresse svarer til gældende lovs § 31, stk. 1, nr. 3 og elevstøttebekendtgørelsens § 1, stk. 1, nr. 2, og § 2, stk. 1, nr. 2.

ad § 30, stk. 3

Det foreslås at samle bestemmelserne om beregning af indkomstgrundlaget i et stykke. Det foreslås at indlede stk. 3 med at præcisere, at det er efterskolen, som anmoder Styrelsen for Statens Uddannelsesstøtte om at indhente oplysninger om elevens personlige forhold

med henblik på beregning af det ugentlige støttebeløb. Stk. 3, 2. pkt., om styrelsens ret til at indhente nødvendige oplysninger om eleven og dennes forældre svarer til gældende lovs § 31, stk. 3. Det foreslås, at det indføjes i stk. 3, 3. pkt., at skolen fastsætter et beregningsgrundlag for opgørelse af indkomstgrundlaget i de tilfælde, hvor styrelsen ikke kan indhente oplysningerne. Dette punktum svarer til reglen i § 7, jf. § 1, stk. 2, og § 2, stk. 2, i elevstøttebekendtgørelsen. Bemyndigelsen til at fastsætte regler om adgangen til at indhente oplysninger svarer til gældende bemyndigelse i lovens § 31, stk. 3, sidste punktum. Betingelsen i gældende § 31, stk. 2, om indhentning af indkomstoplysninger som en betingelse for ydelse af elevstøtte foreslås at udgå, idet denne ingen selvstændig betydning har, da skolerne i disse tilfælde indhenter oplysninger om indkomstforholdet, jf. ovenfor. Den gældende hovedregel om styrelsens indhentning af oplysninger og beregning af det ugentlige støttebeløb opretholdes ved den foreslåede formulering af § 30, stk. 3.

ad § 30, stk. 4

Det foreslås, at det i stk. 4, 1. pkt., anføres, at elevstøtten udbetales til skolerne, som herefter fratrækker beløbet i skolens elevbetaling for derefter at beregne elevens egenbetaling. Bemyndigelsen i stk. 4, 2. pkt., svarer til bemyndigelsen i gældende lovs § 31, stk. 4. Stk. 4, 3. og 4. pkt., svarer til gældende lovs § 31, stk. 4, 2. og 3. pkt.

ad § 30, stk. 5

Forslaget om fastsættelse af beløb og indkomstgrænser på finansloven svarer til gældende lovs § 30, stk. 2, nr. 1 og 2. Den gældende mulighed for at fastsætte nedsat elevstøtte for kursusuger under 7 døgn foreslås dog at udgå, da den aldrig har været anvendt. Det foreslås endvidere, at skalaen for forholdet mellem indkomstgrundlag og størrelsen af den indkomstafhængige elevstøtte fremover fastsættes på de årlige finanslove i stedet for i elevstøttebekendtgørelsen. Gældende lovs § 33, stk. 2, og elevstøttebekendtgørelsens § 4, stk. 5, om nedsættelse af indkomstgrundlaget for elevens søskende under 18 år ved kurssets begyndelse foreslås indføjet i stk. 5, nr. 2, så det beløb, hvormed indkomstgrundlaget nedsættes for biologiske børn eller adoptivbørn ved den eller de forældres indkomst, der lægges til grund ved beregning af elevstøttebeløbet, fremover ligeledes vil blive fastsat på finansloven. Herved bliver bemyndigelsen i gældende lovs § 33, stk. 2, for ministeren til at fastsætte nærmere regler herom og den årlige regulering af beløbet i bilag 1 til elevstøttebekendtgørelsen over-

flødig. Gældende lovs § 30, stk. 2, nr. 3, om forholdet mellem indkomstbestemt støtte og det beløb, der fordeles til skolerne til individuel supplerende støtte, udgår som konsekvens af forslaget om, at efterskolerne bliver omfattet af gældende lovs § 37 om individuel støtte til nedsættelse af elevbetalingen, jf. bemærkningerne til nr. 16-18.

Til § 31

Denne bestemmelse om modregning af for meget udbetalt elevstøtte er i overensstemmelse med gældende lovs § 31, stk. 5, 1. pkt. Er elevstøttebetingelserne ikke opfyldt, underrettes Undervisningsministeriet, og det for meget udbetalte beløb modregnes i skolens taxamertilskud. Gældende lovs § 31, stk. 5, 2. pkt., er ikke medtaget som følge af forslaget om ændrede regler for individuel støtte til nedsættelse af elevbetalingen. Der henvises til bemærkningerne til nr. 16-18.

Til nr. 14

Efter gældende lovs § 33, stk. 2, er ministeren bemyndiget til at fastsætte regler om nedsættelse af indkomstgrundlaget for elevens søskende under 18 år. Denne bemyndigelse er udnyttet til udstedelse af elevstøttebekendtgørelsens § 5 og et nedsættelsesbeløb i bekendtgørelsens bilag 1.

Som konsekvens af forslaget til § 30, stk. 5, om fastsættelse af et beløb på de årlige finanslove samtidig med fastsættelse af de øvrige beløbsgrænser på finansloven foreslås bemyndigelse i lovens § 33, stk. 2, at udgå. Der henvises til bemærkningerne under nr. 13 ad § 30, stk. 5.

Til nr. 15

Efter den gældende lovs § 34 ydes obligatorisk kommunal elevstøtte til elever uanset alder på efterskoler og til elever, der ikke er fyldt 18 år ved kurssets begyndelse, til elever på ungdomshøjskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler. Betingelserne for at yde støtte er knyttet til opfyldelse af betingelserne for at modtage statslig elevstøtte. Støttebeløbet, der ikke er indkomstafhængigt, ydes med et ugentlige beløb, der fastsættes på de årlige finanslove. I 2003 udgør beløbet 316 kr. for kosteelever og 223 kr. for dagelever.

Med forslaget omlægges den obligatoriske kommunale elevstøtte til elever på efterskoler til den statslige elevstøtte. Bevillingen overføres til den statslige elevstøtte og fordeles efter betingelserne for denne.

For elever på ungdomshøjskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler ydes der ikke statslig elevstøtte, idet denne tidligere statslige elevstøtte er over-

ført til skolernes takster til driftstilskud (takst 2) og til "elevstøttekasser" ved de enkelte skoler, som skolerne selv fordeler støtte fra. For ungdomshøjskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler foreslås den obligatoriske kommunale elevstøtte omlagt til et særligt tilskud på grundlag af en tillægstakst. Der henvises til bemærkningerne til nr. 9.

Forslaget vil være en administrativ forenkling for skolerne og de enkelte elevers bopælskommuner, idet skolerne ikke fremover skal sende "regninger" til kommunerne med elevnavne og antal kursusuger, og kommunerne skal heller ikke vurdere eventuel opfyldelse af betingelserne for den statslige elevstøtte for disse elever.

Som konsekvens af forslaget foreslås også den gældende lovs § 35 om refusion af støtte ophævet.

Det foreslås, at den gældende lovs § 36 om frivillige kommunale tilskud til nedsættelse af elevbetalingen flyttes til lovens kapitel 4, som omhandler ydelse af frivillige kommunale tilskud til anlægs- og investeringsudgifter og til specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand. Herved samles de frivillige kommunale tilskud i et kapitel, og hele kapitel 6 foreslås ophævet. Dette indebærer endvidere, at bekendtgørelse nr. 1115 af 13. december 2000 om kommunalelevstøtte til elever på ungdomshøjskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler skal ophæves.

Der henvises til de almindelige bemærkninger og bemærkningerne til nr. 13.

Til nr. 16-18

Efter gældende lovs § 30, stk. 1, nr. 2, og § 37 er der 2 regelsæt for fordeling af individuel støtte til nedsættelse af elevernes egenbetaling. De overordnede betingelser for støtten efter skolens konkrete vurdering er ikke ens for de 2 støtteformer. For så vidt angår individuel supplerende elevstøtte til efterskoleelever og støtte efter gældende lovs § 37 henvises til de almindelige bemærkninger og til bemærkningerne til nr. 13.

Med forslaget vil ministeriet fordele en pulje med samme formål til efterskolernes fordeling som for folkehøjskolerne, husholdningsskolerne og håndarbejdsskolerne, dvs. for at fremme ønsket om en deltagerkreds med forskellige forudsætninger og dermed, at skolernes kurser er for alle. Den enkelte skole vil herefter selv fastsætte retningslinier for fordelingen til de enkelte elever.

Det fremgår af bemærkningerne til gældende lovs § 37, reglerne i elevstøttebekendtgørelsen og regler i bekendtgørelse nr. 1114 af 13. december 2000 om individuel støtte til elever på folkehøjskoler, håndarbejdsskoler og håndarbejdsskoler, at skolerne skal indsætte de individuelle støttemidler på særskilt konto

i et pengeinstitut, og at påløbne renter samt øvrige indestående i form af opsparede midler anvendes til formålet. Disse foreslås ophævet. Skolerne skal fortsat i årsregnskabet redegøre særskilt for anvendelsen af disse midler, som alene kan anvendes til formålet.

Det foreslås endvidere indsat i loven, efter hvilke principper puljen vil blive fordelt til skolerne. Ligeledes tidspunktet for puljens anvendelse. For samtlige skoleformer vil puljen blive fordelt til skolerne ud fra princippet for beregning af årselever i lovens § 22. For folkehøjskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler fordeles puljen efter principperne for beregning af årselevtal i lovens § 22. Dette fremgår af bekendtgørelsen om individuel støtte til elever på folkehøjskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler. For efterskoler fordeles puljen som en procentdel af den beregnede indkomstbestemte statslige elevstøtte i det 2. kalenderår før finansåret.

Over for skoler, der ikke har anvendt bevillingen til individuel elevstøtte korrekt, foreslås indsat en hjemmel til at modregne det for meget udbetalte beløb i skolens taxametertilskud svarende til gældende mulighed ved puljen til individuel supplerende elevstøtte til efterskoleelever.

Bemyndigelsen for ministeren til eventuelt at fastsætte regler for skolens fordeling foreslås ophævet. Ministeren har ikke benyttet hjemlen til at fastsætte kriterier for fordelingen, men hjemlen har været anvendt til at fastsætte regler om, at midlerne, herunder opsparede beløb, skal indsættes på en særskilt konto i et pengeinstitut.

Med forslaget vil gældende regler om individuel supplerende elevstøtte til efterskoleelever i elevstøttebekendtgørelsen og bekendtgørelse om individuel støtte til elever på folkehøjskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler blive ophævet.

Til nr. 19, 21 og 23

Henvisningen i gældende lovs § 39, § 41 og § 50 til elevstøttebestemmelsen i § 30, stk. 1, nr. 2, § 30, stk. 1, 1. pkt., § 31, stk. 1 og § 31, stk. 4 samt henvisningen i lovens § 39, stk. 2, til bestemmelserne om obligatorisk kommunal elevstøtte i §§ 34-36 udgår som konsekvens af forslaget til ændrede bestemmelser om elevstøtten. Der henvises til bemærkningerne under nr. 13.

Til nr. 20

Undervisningsministeren har i gældende lovs § 39, stk. 5, hjemmel til at lade en vikarkasse føre regnskab med bevillingen i § 20 til vikar m.m. og til at fastsætte regler om aflæggelse af regnskab og revision. Bemyn-

digelsen er aldrig blevet anvendt, hvorfor det foreslås at ophæve § 39, stk. 5.

Til nr. 22

Forslaget er en teknisk ændring som følge af lov nr. 248 af 6. april 2001 om den vidtgående specialundervisning og følgerne af det forhøjede kommunale takst-beløb. Den foreslåede ordlyd bringer bestemmelsen i overensstemmelse med praksis, hvorefter det påhviler amtsrådet at betale bidrag for efterskoleelever uanset alder og afgrænsede elevgrupper på husholdningsskolerne og håndarbejdsskolerne.

Til § 3

(Lov om gymnasiet m.v.)

Til nr. 1

Der henvises til bemærkningerne til § 1, nr. 1.

Til nr. 2

Der henvises til bemærkningerne til § 1, nr. 3.

Til nr. 3

Der henvises til bemærkningerne til § 1, nr. 5.

Til § 4

(Lov om kursus til højere forberedelseseksamen og om studieforberedende enkeltfagsundervisning for voksne m.v.)

Til nr. 1

Der henvises til bemærkningerne til § 1, nr. 1.

Til nr. 2

Der henvises til bemærkningerne til § 1, nr. 3.

Til nr. 3

Der henvises til bemærkningerne til § 1, nr. 5.

Til § 5

Til stk. 1

Ændringerne i lov om friskoler og private grundskoler, lov om gymnasiet m.v. og lov om kursus til højere forberedelseseksamen og om studieforberedende enkeltfagsundervisning for voksne m.v. foreslås at træde i kraft den 1. maj 2003, bl.a. så bestemmelsen om sammenlægning af vikarkassen og fordelingsudvalget umiddelbart kan bringes i anvendelse.

Til stk. 2

Det foreslås, at forslaget om ændring af lov om folkehøjskoler, efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler (frie kostskoler) skal træde i kraft den 1. august 2003. Skoleår, der går fra den 1. august til den 31. juli, lægges til grund for tilskudsberegningen, hvorfor ændringer om tilskudsberegning foreslås at træde i kraft samtidig med et skoleårs begyndelse. Forslag om elevstøttens omlægning, herunder til et særligt tilskud til ungdomshøjskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler foreslås at træde i kraft den 1. januar 2004.

Til stk. 3 og 4

§ 21 om ydelse af skoletilskud i gældende lov om frie kostskoler, herunder tilskud til ejendomsskatter og tilsvarende offentlige udgifter og overgangsordningen for husholdningsskoler og håndarbejdsskoler om ydelse af taxameterilskud (takst 1) finder anvendelse for afregning af tilskud for finansåret 2003 ved regulering af tilskud på grundlag af skolernes indberetning den 1. oktober 2003 af oplysninger til brug for fastsættelse af tilskuddet for 2003. Ydelse af fast grundtilskud til samtlige skoleformers skoler og beregning af taxameterilskud (takst 1) til husholdningsskoler og håndarbejdsskoler vil herefter fra og med finansåret 2004 finde sted efter de foreslåede ændringer i dette lovforslag og vedtagne forenklinger i lov nr. 275 af 8. maj 2001.

Til stk. 5

Det foreslås efter ønske fra Folkehøjskolernes Forening i Danmark, at kravet om indsættelse af beløbet til individuel støtte til elever på folkehøjskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler på særskilt konto, som er fastsat i bekendtgørelse nr. 1114 af 13. december 2000 om individuel støtte til elever på folkehøjskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler, ophæves med virkning fra lovens ikrafttrædelse den 1. maj 2003. Uforbrugte beløb, herunder opsparde beløb, skal ikke fremover indsættes på en særskilt konto i et pengeinstitut, men opsparing af ikke forbrugte beløb kan som hidtil alene anvendes til formålet til brug i efterfølgende finansår.

Til § 6

Der er tale om en standardbestemmelse, som sikrer, at også foreslåede ændringer af lovene i givet fald kan sættes i kraft for Grønland.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

§ 5. Frie grundskoler, der modtager tilskud i henhold til denne lov, skal være selvejende institutioner, hvis vedtægtsbestemmelser om styrelse og økonomiske forhold godkendes af undervisningsministeren. Ministeren kan fastsætte nærmere regler om vedtægternes indhold.

§ 11. ....

Stk. 3. Undervisningsministeren kan bestemme, at tilskuddet efter stk. 1, nr. 2, fordeles mellem skolerne af en vikarkasse, hvis vedtægter godkendes af undervisningsministeren. Fordeling af tilskud til lærernes efteruddannelse kan vikarkassen efter regler, der fastsættes af undervisningsministeren, overlade til skoleorganisationer og lignende, der virker inden for lovens område. Undervisningsministeren kan tillægge vikarkassen yderligere opgaver. Vikarkassen kan fra skolerne indhente de oplysninger, som er nødvendige for varetagelsen af dens opgaver i henhold til 1. og 3. pkt. Undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om administration af vikarkassens opgaver.

Lovforslaget

§ 1

I lov om friskoler og private grundskoler m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 619 af 9. juli 2002, foretages følgende ændringer:

1. I § 5, *stk. 1, 2. pkt.*, indsættes efter »indhold«: »), herunder om i hvilket omfang der i vedtægterne kan henlægges beføjelser til en generalforsamling, skolekreds eller lignende. Ministeren kan fastsætte tidsfrister for indsendelse af vedtægter, der skal ændres«.

2. § 11, *stk. 3*, affattes således:

»*Stk. 3.* Undervisningsministeren kan bestemme, at tilskuddene efter stk. 1, nr. 2, og § 17, stk. 1, fordeles mellem skolerne af den selvejende institution Fordelingssekretariatet for friskoler og private grundskoler, hvis vedtægter godkendes af undervisningsministeren. Fordeling af tilskud til lærernes efteruddannelse kan fordelingssekretariatet efter regler, der fastsættes af undervisningsministeren, overlade til skoleorganisationer og lignende, der virker inden for lovens område. Undervisningsministeren kan tillægge fordelingssekretariatet yderligere opgaver af administrativ karakter på de frie grundskolers område. Fordelingssekretariatet kan fra skolerne indhente de oplysninger, der er nødvendige for varetagelsen af dets opgaver i henhold til 1. og 3. pkt. Forvaltningsloven og offentlighedsloven gælder for fordelingssekretariatets virksomhed. Undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om administrationen af fordelingssekretariatets opgaver.«

*Gældende formulering**Lovforslaget***§ 12. ...**

Stk. 2. Af bygningstilskudsbevillingen, jf. stk. 1, ydes forlods til skolerne et afviklingstilskud til udgifter til renter af lån i skolens bygninger, husleje, skatter og afgifter samt til særlige vedligeholdelsesudgifter, der er godkendt som refusionsberettigede af undervisningsministeren inden en af ministeren fastsat frist.

Stk. 3. Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om fastlæggelsen af afviklingstilskud og deres løbetid samt om fordelingen af bygningstilskud i øvrigt til skolerne.

§ 17.

Stk. 3. Tilskuddene fordeles til skolerne af særlige fordelingsudvalg. Undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om ordningen og administrationen heraf.

§ 18. Tilskuddene i henhold til denne lov skal anvendes til skole- og undervisningsvirksomhed. Herudover disponerer skolerne frit ved anvendelsen af følgende tilskud under ét, idet formålene med de pågældende tilskud forudsættes opfyldt:

- 1) Driftstilskud i henhold til § 11,
- 2) bygningstilskud i henhold til § 12,
- 3) tilskud til kostafdelinger i henhold til § 13,
- 4) tilskud til tyske mindretalsskoler i henhold til § 14, og
- 5) tilskud til skolefritidsordning i henhold til § 15.

Stk. 2. En institution, der består både af en fri grundskole og en fri kostskole, et privat gymnasium eller et privat hf-kursus, disponerer frit ved anvendelsen af tilskud under ét for tilskud, der er nævnt i stk. 1, 2. pkt., og tilskud, der er nævnt i henholdsvis § 18, stk. 1, nr. 1-3, i lov om folkehøjskoler, efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler, § 18 h, stk. 1, 2. pkt., i lov om gymnasiet m.v. og § 30 i, stk. 1, 2. pkt., i lov om kursus til højere forberedelseksamen og om studieforbereende enkeltfagsundervisning for voksne m.v.

3. § 12, stk. 2 og 3, ophæves.

4. § 17, stk. 3, ophæves.

5. § 18, stk. 1 og 2, affattes således:

»Skolen disponerer frit ved anvendelsen af tilskud under ét, idet formålene med disse forudsættes opfyldt.

Stk. 2. En institution, der består både af en fri grundskole og et privat gymnasium, et privat hf-kursus eller en fri kostskole, disponerer frit over tilskud, som den i medfør af lovene for de enkelte skoleformer kan anvende frit under ét, idet formålene med disse forudsættes opfyldt.«

Bilag til f. t. 1. vedr. friskoler og private grundskoler m.v.

Gældende formulering

§ 20 b. Undervisningsministeren kan indhente alle oplysninger fra skolerne om uddannelserne, eleverne, personalet, udstyret, huslejeaftaler, aftaler om ejendoms køb og andre aftaler og om skolernes drift i øvrigt til brug for fastlæggelse af tilskud, gennemgang af årsregnskaber, gennemførelse af tilsyn og udarbejdelse af statistik. Undervisningsministeriet kan endvidere indkalde oplysninger fra den vikarkasse, der er nævnt i § 11, stk. 3, de fordelingsudvalg, der er nævnt i § 17, stk. 3, og Deutscher Schul- und Sprachverein für Nordschleswig om økonomiske forhold, herunder regnskaber, husleje- og ejendomsaftaler samt statistiske oplysninger. Undervisningsministeren kan bestemme, at sådanne oplysninger skal leveres i elektronisk form, herunder fastsatte, i hvilket format leveringen skal ske. Undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler herom.

§ 24.

Stk. 4. Den i § 11, stk. 3, nævnte vikarkasse, de i § 17, stk. 3, nævnte særlige fordelingsudvalg og Deutscher Schul- und Sprachverein für Nordschleswig fører regnskaber for tilskudsbevillingerne efter § 11, stk. 3, § 14 og § 17. Regnskabsåret er kalenderåret. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om opstilling og revision af regnskaberne. Regnskaberne skal revideres af en statsautoriseret revisor eller en registreret revisor.

§ 37. ...

Stk. 5. Undervisningsministeren kan bestemme, at skolernes regnskab skal indsendes til fællessekretariatet bl.a. for den vikarkasse, der er nævnt i § 11, stk. 3, og de fordelingsudvalg, der er nævnt i § 17, stk. 3.

§ 40. Afgørelser, som efter bemyndigelse i denne lov er truffet af skolerne, de i § 17, stk. 3, nævnte særlige fordelingsudvalg, Deutscher Schul- und Sprachverein für Nordschleswig samt den i § 11, stk. 3, nævnte vikarkasse, kan ikke indbringes for undervisningsministeren.

Lovforslaget

6. I § 20 b, 2. pkt., ændres »den vikarkasse, der er nævnt i § 11, stk. 3, de fordelingsudvalg, der er nævnt i § 17, stk. 3,« til: »det fordelingssekretariat, der er nævnt i § 11, stk. 3,«.

7. § 24, stk. 4, 1. pkt., affattes således:

»Fordelingssekretariatet, der er nævnt i § 11, stk. 3, og Deutscher Schul- und Sprachverein für Nordschleswig fører regnskaber for tilskudsbevillingerne efter § 11, stk. 1, nr. 2, § 14 og § 17, stk. 1.«

8. § 37, stk. 5, affattes således:

»*Stk. 5.* Undervisningsministeren kan bestemme, at skolernes regnskab skal indsendes til det fordelingssekretariat, der er nævnt i § 11, stk. 3.«

9. I § 40 udgår »de i § 17, stk. 3, nævnte særlige fordelingsudvalg«, og »den i § 11, stk. 3, nævnte vikarkasse« ændres til: »det fordelingssekretariat, der er nævnt i § 11, stk. 3,«.

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 2

§ 6.....

Stk. 4. Ministeren fastsætter nærmere regler om betingelserne i stk. 1, herunder om oplysningspligt og om fremgangsmåden ved ansøgning fra nye skoler, som ønsker at blive godkendt til tilskud efter denne lov, og fra skoler, som ønsker at generhverve tilskudsgodkendelsen, jf. stk. 3, 2. pkt. og § 48.

§ 11.....

Stk. 3. Skolen kan efter individuel vurdering nedsætte elevens egenbetaling, jf. dog stk. 4-6.

§ 11. ....

Stk. 4. For følgende elever skal egenbetalingen mindst udgøre halvdelen af den i stk. 2 nævnte mindste elevbetaling:

- 1) Elever på folkehøjskoler.
- 2) Elever på ungdomshøjskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler, der ikke modtager kommunal elevstøtte, jf. § 34.
- 3) Elever på efterskoler, der ikke modtager statslig og kommunal elevstøtte.

Stk. 5. For elever på ungdomshøjskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler, der modtager kommunal elevstøtte, jf. § 34, skal egenbetalingen mindst udgøre halvdelen af det beløb, der fremkommer ved at fradrage den kommunale elevstøtte i den i stk. 2 nævnte mindste elevbetaling.

Stk. 6. For elever på efterskoler, der modtager statslig og kommunal elevstøtte, skal egenbetalingen mindst udgøre halvdelen af det beløb, der fremkommer ved at fradrage den maksimale statslige elevstøtte og den kommunale elevstøtte i den i stk. 2 nævnte mindste elevbetaling.

I lov om folkehøjskoler, efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler, jf. lovbekendtgørelse nr. 749 af 3. september 2002, som ændret ved § 1 i lov nr. 1083 af 17. december 2002, foretages følgende ændringer:

1. I § 6, stk. 4, indsættes efter »herunder«: »om tidsfrister for indsendelse af vedtægter, der skal ændres,«.

2. I § 11, stk. 3, ændres »stk. 4-6« til: »stk. 4 og 5.«

3. § 11, stk. 4-6, ophæves, og i stedet indsættes:
»Stk. 4. For elever på folkehøjskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler og for elever på efterskoler, der ikke modtager statslig elevstøtte, skal egenbetalingen mindst udgøre halvdelen af den af ministeriet fastsatte mindste egenbetaling, jf. stk. 2.

Stk. 5. For elever på efterskoler, der modtager statslig elevstøtte, skal egenbetalingen mindst udgøre halvdelen af det beløb, der fremkommer ved at fradrage den maksimale statslige elevstøtte i den af ministeriet fastsatte mindste elevbetaling, jf. stk. 2.«

Gældende formulering

§ 18. Skolen disponerer frit ved anvendelsen af følgende tilskud under ét, idet formålene med dem forudsættes opfyldt:

- 1) Driftstilskud i henhold til §§ 20 og 21, herunder tilskud til vikar, og §§ 22 og 23.
- 2) Bygningstilskud i henhold til § 24.
- 3) Tilskud til specialundervisning m.v. af elever med særlige behov og til undervisning m.v. af svært handicappede elever i henhold til § 25.

Stk. 2. En institution, der består både af en fri kostskoler og en fri grundskole, et privat gymnasium eller et privat hf-kursus, disponerer frit ved anvendelsen af tilskud under ét for tilskud, der er nævnte i stk. 1, nr. 1-3, og tilskud, der er nævnt i henholdsvis § 18, stk. 1, 2. pkt., i lov om friskoler og private grundskoler m.v., § 18 h, stk. 1, 2. pkt., i lov om gymnasiet m.v. og § 30 i, stk. 1, 2. pkt., i lov om kursus til højere forberedelseseksamen og om studieforberedende enkeltfagsundervisning for voksne m.v.

Lovforslaget

4. § 18, stk. 1 og 2, affattes således:

»Skolen disponerer frit ved anvendelsen af tilskud under ét, idet formålene med disse forudsættes opfyldt. Dette gælder dog ikke tilskud til nedsættelse af elevbetalingen i henhold til § 27 a, § 30 og § 37.

Stk. 2. En institution, der består både af en fri kostskole og en fri grundskole, et privat gymnasium eller et privat hf-kursus, disponerer frit over tilskud, som den i medfør af lovene for de enkelte skoleformer kan anvende frit under ét, idet formålene med disse forudsættes opfyldt.«

*Gældende formulering**Driftstilskud (takst 1)*

§ 19. Staten yder driftstilskud ud fra antal årselever. For skoler, der har været i virksomhed i hele det skoleår, der slutter året før finansåret, anvendes gennemsnit af årselevtallet i det skoleår, der slutter i finansåret, og skoleåret før. For nyoprettede skoler og skoler, der ikke har modtaget tilskud i året før finansåret, anvendes finansårets årselevtal.

Stk. 2. Det gennemsnitlige tilskud pr. årselev (takst 1) fastsættes for hver skoleform på de årlige finanslove.

§ 20. Af bevillingen til driftstilskud efter § 19 kan der for hver skoleform på de årlige finanslove afsættes et særligt tilskud til skolerne som kompensation for forstanderes, viceforstanderes og læreres fravær. Det særlige tilskud kan endvidere anvendes til udgifter til seniorordninger, herunder frivillig fratræden, og til efter- indtægt ved en forstanders, viceforstanders eller lærers død.

§ 21. Efter fradrag af de særlige tilskud i § 20 opdeles bevillingen til driftstilskud i en skoletilskudspulje og en taxametertilskudspulje. Fordelingen mellem de 2 puljer fastsættes på de årlige finanslove.

Lovforslaget

5. *Overskriften* til § 19 og § 19 affattes således:

»Grundtilskud

§ 19. Staten yder til hver skole et årligt grundtilskud, der fastsættes på de årlige finanslove. Til skoler, der begynder virksomhed i finansåret, ydes et forholdsmæssigt grundtilskud. Grundtilskud nedsættes med en procentdel eller bortfalder for skoler med særligt store indtægter fra virksomhed, der ikke er omfattet af denne lov. Ministeren kan fastsætte nærmere regler herom. Procentdel og grænsebeløb fastsættes på de årlige finanslove.«

6. I § 20, *stk. 1, 1. pkt.*, ændres »driftstilskud efter § 19« til: »taxametertilskud efter § 21«.

7. Efter § 20 indsættes:

»Taxametertilskud«.

8. §§ 21-23 affattes således:

»§ 21. Staten yder et taxametertilskud ud fra skolens årselevtal gange en takst (takst 1), der fastsættes på de årlige finanslove. For skoler, der har været i virksomhed i hele det skoleår, der slutter året før finansåret, anvendes et gennemsnit af årselevtallet i det skoleår, der slutter i finansåret og skoleåret før. For nyoprettede skoler og skoler, der ikke har modtaget tilskud i året før finansåret, anvendes finansårets årselevtal.

Gældende formulering

Stk. 2. Skoletilskudspuljen fordeles med samme beløb til hver skole. Skoletilskuddet nedsættes dog forholdsmæssigt for skoler, hvis årselevtal er mindre end kravet til mindste årselevtal, jf. § 12, stk. 1 og 2. Til skoler, der ved fordelingen af skoletilskud, jf. stk. 1, ikke er godkendt til tilskud i finansåret, fastsættes tilskud ud fra antal årselever og takst 1, jf. § 19. Til skoler, der ved fordelingen er godkendt til at begynde virksomhed i løbet af finansåret, afsættes et forholdsmæssigt skoletilskud samt et taxametertilskud. Ministeren fastsætter regler om, at der i en overgangsperiode af puljen til skoletilskud forlods ydes tilskud til ejendomsskatter og tilsvarende offentlige afgifter vedrørende skolens faste ejendomme ydet i henhold til den tidligere støttelovgivning. Ministeren kan fastsætte regler om, at skoletilskuddet nedsættes med en procentdel eller bortfalder for skoler med særlig store indtægter fra virksomhed, der ikke er omfattet af denne lov. Procentdel og grænsebeløb fastsættes på de årlige finanslove.

Stk. 3. Til skoler, der har været i virksomhed i hele det skoleår, der slutter året før finansåret, fordeles taxametertilskud ud fra skolens årselevtal, og tilskuddet reguleres med halvdelen af takst 1 gange forskellen i årselevtal mellem det skoleår, der slutter i finansåret, og i skoleåret før. Til nyoprettede skoler og skoler, der ikke har opnået ret til tilskud i året før finansåret, fordeles taxametertilskud ud fra det forventede årselevtal i finansåret, og det reguleres med hele takst 1 gange forskellen mellem det forventede og opnåede årselevtal i finansåret. Ministeren fastsætter nærmere regler om fordelingen.

Stk. 4. Indtil den 1. januar 2004 kan taxametertilskud til husholdningsskoler og håndarbejds-skoler, der har været i virksomhed i hele det skoleår, der slutter året før finansåret, tillige fordeles ud fra skolens lærerlønfaktor i dette skoleår, og til nyoprettede skoler og skoler, der ikke har opnået ret til tilskud i året før finansåret, kan taxametertilskuddet tillige fordeles ud fra den gennemsnitlige lærerlønfaktor.

Lovforslaget

Stk. 2. Til skoler, der har været i virksomhed i hele det skoleår, der slutter året før finansåret, fordeles taxametertilskud ud fra skolens årselevtal i dette skoleår. Tilskuddet reguleres med halvdelen af takst 1 gange forskellen mellem årselevtallet i det skoleår, der slutter i finansåret, og årselevtallet i skoleåret før. Til nyoprettede skoler og skoler, der ikke har opnået ret til tilskud i året før finansåret, fordeles taxametertilskud ud fra det forventede årselevtal i finansåret, og det reguleres med hele takst 1 gange forskellen mellem det forventede og opnåede årselevtal i finansåret. Ministeren fastsætter nærmere regler om fordelingen.

Stk. 3. Indtil den 1. januar 2006 fordeles taxametertilskud til folkehøjskoler, der har været i virksomhed i hele det skoleår, der slutter året før finansåret, tillige ud fra skolens lærerlønfaktor i dette skoleår, og til nyoprettede skoler og skoler, der ikke har opnået ret til tilskud i året før finansåret, kan taxametertilskuddet tillige fordeles ud fra den gennemsnitlige lærerlønfaktor.

Stk. 4. Indtil den 1. januar 2007 fordeles taxametertilskud til efterskoler, der har været i virksomhed i hele det skoleår, der slutter året før finansåret, tillige ud fra skolens lærerlønfaktor i dette skoleår, og til nyoprettede skoler og skoler, der ikke har opnået ret til tilskud i året før finansåret, kan taxametertilskuddet tillige fordeles ud fra den gennemsnitlige lærerlønfaktor.

Gældende formulering

Stk. 5. Indtil den 1. januar 2006 kan taxameter-tilskud til folkehøjskoler, der har været i virksomhed i hele det skoleår, der slutter året før finansåret, tillige fordeles ud fra skolens lærerlønfaktor i dette skoleår, og til nyoprettede skoler og skoler, der ikke har opnået ret til tilskud i året før finansåret, kan taxameter-tilskuddet tillige fordeles ud fra den gennemsnitlige lærerlønfaktor.

Stk. 6. Til efterskoler, der har været i virksomhed i hele det skoleår, der slutter året før finansåret, kan taxameter-tilskuddet tillige fordeles ud fra skolens lærerlønfaktor i dette skoleår, og til nyoprettede skoler, og skoler der ikke har opnået ret til tilskud i året før finansåret, kan taxameter-tilskuddet tillige fordeles ud fra den gennemsnitlige lærerlønfaktor.

Stk. 7. Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om lærerlønfaktorens opgørelse og vægt efter stk. 4-6, og kan fastsætte regler om mindste antal faste lærere pr. årselev.

Lovforslaget

Stk. 5. Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om lærerlønfaktorens opgørelse og vægt efter stk. 3 og 4, og kan fastsætte regler om mindste antal faste lærere pr. årselev.

Stk. 6. En andel af tilskuddene efter stk. 1 ydes som særligt tilskud til vikarudgifter m.v., jf. § 20.

Gældende formulering
Driftstilskud (takst 2)

§ 22. Ud over det i § 19 nævnte driftstilskud yder staten til folkehøjskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler et tilskud ud fra antallet af årselever, jf. § 19, stk. 1, gange en takst, der fastsættes på finansloven (takst 2). Årselevtallet beregnes efter bestemmelserne i § 19, dog indgår elever på kurser under 2 ugers varighed ikke i beregningen.

Stk. 2. For folkehøjskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler, der har været i virksomhed i hele det skoleår, der slutter i året før finansåret, udbetales forskud ud fra årselevtallet i dette skoleår. Forskuddet reguleres med halvdelen af takst 2 gange forskellen mellem årselevtallet i det skoleår, der slutter i finansåret, og årselevtallet i skoleåret før.

Stk. 3. Til andre folkehøjskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler end skoler nævnt i stk. 2 udbetales forskud ud fra det forventede årselevtal. Forskuddet reguleres med hele takst 2 gange forskellen mellem det forventede og opnåede årselevtal.

*Særligt tilskud til folkehøjskoler,
husholdningsskoler og håndarbejdsskoler
(takst 3)*

§ 23. Staten yder til folkehøjskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler et tilskud (takst 3) pr. årselev optjent i skoleåret, der slutter i finansåret på kurser af mindst 12 ugers varighed. Tilskuddet pr. årselev fastsættes på de årlige finanslove.

Stk. 2. Staten kan yde forskud på tilskud efter stk. 1 ud fra skolens årselevtal optjent på kurser af mindst 12 ugers varighed i det skoleår, der slutter i året før finansåret. Forskuddet reguleres med hele takst 3 gange forskellen mellem årselevtallet i det skoleår, der slutter i finansåret, og årselevtallet i skoleåret, der slutter i året før finansåret.

Stk. 3. Til andre folkehøjskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler end skoler nævnt i stk. 2, udbetales forskud ud fra det forventede årselevtal i finansåret. Forskuddet reguleres med hele takst 3 gange forskellen mellem det forventede og opnåede årselevtal i finansåret.

Lovforslaget
Tillægstakster

§ 22. Staten yder til folkehøjskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler et tilskud ud fra antallet af årselever gange en takst (takst 2), der fastsættes på de årlige finanslove. Ved beregning af årselevtallet medregnes kun elever på kurser af mindst 2 ugers varighed, og som har gennemført mindst 2 af kursets uger. Bestemmelserne i § 21, stk. 1-2, gælder tilsvarende.

§ 23. Staten yder til folkehøjskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler et tilskud ud fra antallet af årselever optjent i det skoleår, der slutter i finansåret, gange en takst (takst 3), der fastsættes på de årlige finanslove. Ved beregning af årselevtallet medregnes kun elever på kurser af mindst 12 ugers varighed, og som har gennemført mindst 12 af kursets uger.

Stk. 2. Til skoler, der har været i virksomhed i hele det skoleår, der slutter året før finansåret, yder staten forskud på grundlag af et årselevtal i dette skoleår opgjort som i stk. 1. Forskuddet reguleres med hele takst 3 gange forskellen mellem årselevtallet i det skoleår, der slutter i finansåret, og årselevtallet i skoleåret, der slutter i året før finansåret.

Stk. 3. Til andre folkehøjskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler end skoler nævnt i stk. 2, ydes forskud ud fra det forventede årselevtal i finansåret. Forskuddet reguleres med hele takst 3 gange forskellen mellem det forventede og opnåede årselevtal i finansåret.«

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 27....

Stk. 5. Undervisningsministeren kan beslutte, at lov om offentlighed i forvaltningen, forvaltningsloven og bestemmelser om offentlige registre skal finde anvendelse ved skoleforeningernes administration af tilskud, jf. stk. 3.

§ 27 a. ...Kravet til egenbetalingens omfang i § 11, stk. 4, nr. 1, finder ikke anvendelse for denne elevgruppes egenbetaling.

9. Efter § 23 a indsættes:

»§ 23 b. Staten yder til ungdomshøjskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler et tilskud ud fra et årselevtal, hvori alene indgår de elever, der ikke er fyldt 18 år ved kursets begyndelse, gange en tillægstakst (takst 2 a), der fastsættes på de årlige finanslove. Ved beregning af årselevtallet medregnes dog kun elever på kurser af mindst 2 ugers varighed og som har gennemført mindst 2 af kursets uger. Bestemmelserne i § 23 gælder for ydelse af tilskuddet, herunder udbetaling af forskud og efterfølgende regulering.«

10. I § 27, *stk. 5*, ændres: », forvaltningsloven og bestemmelser om offentlige registre skal finde anvendelse ved« til: »og forvaltningsloven skal gælde for«.

11. I § 27 a, *stk. 1, 2. pkt.*, ændres »stk. 4, nr. 1,« til: »stk. 4«.

12. Efter § 29 indsættes i *kapitel 4*:

»§ 29 a. En kommunalbestyrelse kan yde tilskud til nedsættelse af en elevs elevbetaling.«

13. § 30 og § 31 affattes således:

Gældende formulering

§ 30. Staten yder elevstøtte til nedsættelse af elevbetalingen på kurser af mindst 2 ugers varighed på efterskoler, når eleverne er danske statsborgere eller efter international overenskomst har ret til elevstøtte på lige fod med danske statsborgere eller i støttemæssig henseende ligestilles med danske statsborgere af undervisningsministeren. Ministeren kan fastsætte regler om ydelse af støtten. Støtten ydes som:

- 1) Indkomstbestemt støtte på grundlag af indkomstgrundlag, jf. §§ 32 og 33. For hver påbegyndt 10.000 kr., hvormed indkomstgrundlaget overstiger det mindste indkomstgrundlag, nedsættes støtten og bortfalder helt ved største indkomstgrundlag, jf. stk. 2, nr. 2. Støtte ydes med et minimumsbeløb (grundstøtte) uanset indkomstgrundlagets størrelse, dog ikke til elever på kurser, der varer mindre end 5 uger. Ministeren fastsætter regler om støtte til elever, der ikke er indkomstgrundlag for.
- 2) Individuel supplerende støtte efter skolens vurdering i tilfælde af ændring af de økonomiske forhold i forhold til indkomstgrundlaget, jf. §§ 32 og 33. Der fordeles beløb hertil til de enkelte skoler. Det samlede beløb til skoleformen fastsættes som en procentdel af den beregnede indkomstbestemte støtte i det 2. kalenderår før finansåret, jf. stk. 2, nr. 3. Ministeren fastsætter nærmere regler om fordeling til skolerne og om opsparing på skolerne af ikke forbrugte beløb til brug på følgende kurser og i følgende finansår.

Stk. 2. Elevstøtten i henhold til stk. 1, nr. 1, udbetales til skolerne. På de årlige finanslove fastsættes:

- 1) Største ugentlige indkomstbestemte støttebeløb, herunder minimumsbeløb (grundstøtte). Der fastsættes nedsatte beløb til elever, der ikke bor på skolen, og eventuelt til elever på kursusuger, der varer mindre end 7 døgn, jf. § 16, stk. 1, 3. pkt.
- 2) Største og mindste indkomstgrundlag for elever og forældre samt det indkomstgrundlag, der udløser grundstøtte.
- 3) Forholdet mellem indkomstbestemt støtte og det beløb, der fordeles til skolerne til individuel støtte, jf. stk. 1, nr. 2.

Lovforslaget

§ 30. Staten yder indkomstbestemt elevstøtte til nedsættelse af elevbetalingen på kurser af mindst 2 ugers varighed på efterskoler. Støtten ydes ud fra et indkomstgrundlag, jf. stk. 3. Støtten ydes med et grundstøttebeløb uanset indkomstgrundlagets størrelse på kurser af 5 ugers varighed og derover. Elevstøtten ydes kun for hele kursusuger og for afkortede kursusuger efter § 16, stk. 1. Ministeren fastsætter nærmere regler om ydelse af elevstøtte, herunder om støtte til elever der ikke er indkomstgrundlag for.

Stk. 2. En elev kan efter ansøgning til efterskolen opnå elevstøtte, når

- 1) eleven er dansk statsborger eller efter international overenskomst har ret til elevstøtte på lige fod med danske statsborgere eller i støttemæssig henseende ligestilles med danske statsborgere efter regler fastsat af undervisningsministeren,
- 2) efterskolen oppebærer tilskud efter denne lov,
- 3) kurset er tilskudsberettigende,

*Gældende formulering**Lovforslaget*

- 4) eleven opfylder betingelserne i lovens § 13, stk. 1, nr. 3, og har fulgt undervisningen i mindst 2 hele kursusuger, og
- 5) eleven ved ansøgningen oplyser navn, adresse og dansk personnummer. Elever, der er omfattet af § 33, stk. 1, skal tillige oplyse forældrenes navne, adresse(r) og personnumre.

Stk. 3. Styrelsen for Statens Uddannelsesstøtte (styrelsen) indhenter efter anmodning fra efterskolen oplysninger om indkomstgrundlag fra skattemyndighederne og beregner det ugentlige støttebeløb. Styrelsen kan hos offentlige myndigheder indhente de oplysninger om eleven og dennes forældre, som er nødvendige for beregning af det ugentlige støttebeløb, herunder oplysninger om indkomst- og formueforhold. Kan skattemyndighederne ikke opgøre indkomstgrundlaget, fastsætter efterskolen et beregningsgrundlag efter regler fastsat af undervisningsministeren. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om adgangen til at indhente oplysningerne, herunder om oplysninger der skal gives i elektronisk form.

Stk. 4. Elevstøtten udbetales til skolen, som herefter beregner elevens egenbetaling. Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om udbetaling af støtte til de enkelte skoler og om elevstøttens administration, herunder om ansøgning, tildeling, udbetaling af forskud til skolerne og om tilbagebetaling fra skolerne. Undervisningsministeren kan bestemme, at elevstøtten administreres af styrelsen, og at de enkelte skoler bistår styrelse i forbindelse med tildeling af støtten. Afgørelser, der træffes af styrelsen, kan ikke indbringes for undervisningsministeren, jf. § 50, stk. 1.

*Gældende formulering**Lovforslaget*

§ 31. Støtte efter § 30 ydes på følgende betingelser:

- 1) Skolen skal oppebære tilskud efter denne lov,
- 2) kurset skal være tilskudsberettigende, og
- 3) eleven skal ved ansøgning oplyse navn, adresse og personnummer. Elever, der er omfattet af § 33, stk. 1, skal tillige oplyse forældrenes navn, adresse og personnummer.

Stk. 2. Indkomstbestemt støtte efter § 30, stk. 1, nr. 1, ydes på betingelse af, at Styrelsen for Statens Uddannelsesstøtte har

- 1) indhentet oplysning om indkomstgrundlag fra skattemyndighederne og
- 2) beregnet ugentligt støttebeløb.

Stk. 3. Styrelsen for Statens Uddannelsesstøtte kan hos offentlige myndigheder indhente de oplysninger om eleven og dennes forældre, som er nødvendige for beregning af det ugentlige støttebeløb, herunder oplysninger om indkomst- og formueforhold. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om adgangen til at indhente oplysningerne, herunder om oplysninger, der skal gives i elektronisk form.

Stk. 5. På de årlige finanslove fastsættes:

- 1) Største ugentlige indkomstbestemte støttebeløb, herunder grundstøttebeløb, jf. stk. 1. Der fastsættes nedsat elevstøttebeløb til elever, der ikke bor på skolen.
- 2) Største og mindste indkomstgrundlag, jf. §§ 32-33, for elever og forældre samt en skala over forholdet mellem indkomstgrundlaget og det indkomstbestemte elevstøttebeløb, herunder det indkomstgrundlag, der udløser grundstøtte. Der fastsættes en nedsættelse af forældrenes indkomstgrundlag for hver af elevens søskende, der er under 18 år ved kursets begyndelse.

§ 31. Hvis revisors kontrol, jf. § 39, stk. 2, eller tilsynets kontrol, jf. § 52, viser, at betingelserne i § 30, stk. 1 og 2, ikke er opfyldt, eller hvis eleven ikke har deltaget i kurset i det anførte antal uger, modregnes den for meget udbetalte elevstøtte i skolens taxametertilskud, jf. § 21, og tilfalder staten.«

Gældende formulering

Stk. 4. Undervisningsministeren fastsætter regler om elevstøttens administration, herunder om ansøgning, tildeling, udbetaling, herunder udbetaling af forskud til skolerne, og tilbagebetaling fra skolerne. Undervisningsministeren kan bestemme, at elevstøtten administreres af Styrelsen for Statens Uddannelsesstøtte, samt at de enkelte skoler skal bistå styrelsen i forbindelse med støttens tildeling. Afgørelser, der træffes af styrelsen efter 2. pkt., kan ikke indbringes for undervisningsministeren, jf. § 50.

Stk. 5. Hvis revisors kontrol, jf. § 39, stk. 2, eller tilsynets kontrol, jf. § 52, viser, at betingelserne i stk. 1, nr. 1-3, ikke er opfyldt, eller hvis eleven ikke har deltaget i kurset i det anførte antal uger, modregnes den for meget udbetalte støtte i skolens driftstilskud, jf. § 21, og tilfalder staten. Tilsvarende gælder, hvis skolens beløb til individuel støtte, jf. § 30, stk. 1, nr. 2, ikke er korrekt anvendt.

§ 33. Indtil udgangen af den måned, hvori eleven fylder 19 år, beregnes den indkomstbestemte støtte, jf. § 30, stk. 1, nr. 1, ud fra forældrenes samlede indkomstgrundlag.

Stk. 2. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om, at forældrenes indkomstgrundlag ikke skal sammenlægges, samt om nedsættelse af forældrenes indkomstgrundlag for elevens søskende under 18 år.

*Kapitel 6**Kommunal elevstøtte*

§ 34. Til efterskoleelever ydes kommunal elevstøtte til nedsættelse af elevbetalingen af den kommune, hvor eleven er tilmeldt folkeregistret ved kursets begyndelse. Er eleven ikke tilmeldt et folkeregister ved kursets begyndelse, ydes støtten af den kommune, hvor eleven er eller bliver tilmeldt, når eleven begynder på kurset. Støtten ydes til elever, der opfylder betingelserne for at få statslig elevstøtte, jf. § 30, stk. 1, 1. pkt., og § 31, stk. 1.

*Lovforslaget***14. § 33 affattes således:**

»§ 33. Indtil udgangen af den måned, hvori eleven fylder 19 år, beregnes den indkomstbestemte elevstøtte, jf. § 30, stk. 1, ud fra forældrenes samlede indkomstgrundlag. Fra og med den første kursusuge i måneden efter, at eleven er fyldt 19 år, beregnes elevstøtten ud fra elevens indkomstgrundlag. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om, at forældrenes indkomstgrundlag ikke skal sammenlægges.«

15. Kapitel 6 ophæves.

*Gældende formulering**Lovforslaget*

Stk. 2. Den kommune, der er nævnt i stk. 1, yder støtte til nedsættelse af elevbetalingen til elever, der ikke er fyldt 18 år ved kursets begyndelse, på ungdomshøjskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler. Eleven skal opfylde de betingelser, der gælder for statslig elevstøtte på kurser på efterskoler, jf. § 30, stk. 1, 1. pkt., og § 31, stk. 1.

Stk. 3. Elevstøtten i henhold til stk. 1 og 2 udbetales til skolerne. Støtten ydes med et ugentligt beløb, der fastsættes på de årlige finanslove. Der fastsættes et nedsat beløb til elever, der ikke bor på skolen.

Stk. 4. Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om beregning og udbetaling af støtten.

§ 35. Kommunalbestyrelsen i bopælskommunen, jf. § 34, stk. 1 og 2, kan fra en anden kommune kræve refusion af støtte efter § 34 til elever, som ved beregning af kommunal udligning indgår i folketallet i den anden kommune.

§ 36. Kommunalbestyrelsen i den kommune, hvor eleven er eller har været tilmeldt folkeregistret, kan yde støtte til nedsættelse af elevbetalingen.

*Kapitel 7**Individuel støtte til elever på folkehøjskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler*

§ 37. Staten yder støtte til nedsættelse af elevbetalingen ved folkehøjskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler. Støtten ydes som individuel støtte til elever efter skolens vurdering, således at skolen vil være i stand til at opfylde bestemmelsen i § 15, stk. 2, om, at folkehøjskolernes, husholdningsskolernes og håndarbejdsskolernes kurser er for alle. Elevens egenbetaling skal opfylde kravet i § 11, stk. 2-6, om mindste elevbetaling og mindste egenbetaling.

16. I *overskriften* til kapitel 7 og i § 37, *stk. 1, 1. pkt.*, indsættes efter »folkehøjskoler,«: »efterskoler,«, og i § 37, *stk. 1, 2. pkt.*, indsættes efter »folkehøjskolernes,«: »efterskolernes,«.

17. I § 37, *stk. 1, 3. pkt.*, ændres »§ 11, stk. 2-6,« til: »§ 11, stk. 2-5,«.

Gældende formulering

Stk. 2. Undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om kriterier for fordelingen til eleverne samt om fordelingen til skolerne, herunder om udbetaling af forskud, og om opsparring på skolerne af ikke forbrugte beløb til brug på efterfølgende kurser og i efterfølgende finansår.

§ 39. ....

Stk. 2. Revisor kontrollerer skolens oplysninger til brug ved beregning af statstilskud og statslig elevstøtte, herunder et beløb til individuel elevstøtte, jf. § 30, stk. 1, nr. 2, og § 37 er anvendt korrekt. Revisor kontrollerer, at betingelserne for kommunal elevstøtte er overholdt, at elevstøttebeløbet er beregnet og tildelt korrekt, jf. lovens §§ 34 og 36.

Stk. 5. En eventuel vikarkasse i henhold til § 20, stk. 2, fører regnskab med bevillingen til kompensation for udgifter i forbindelse med sygdom m.v., jf. § 20, stk. 1. Regnskabsåret er kalenderåret. Undervisningsministeriet kan fastsætte regler om opstilling og revision af regnskaberne. Regnskaberne skal revideres af en statsautoriseret eller en registreret revisor.

§ 41. Kommunalbestyrelsen i bopælskommunen, jf. § 40, betaler bidrag til staten for elever, der den 5. september i kalenderåret før bidragsopkrævningen er under 18 år og som elev på en efterskole opfylder betingelserne for at få statslig elevstøtte, jf. § 30, stk. 1, 1. pkt., og § 31, stk. 1, og som elev på en husholdningsskole eller en håndarbejdsskole ville opfylde de samme elevstøttebetingelser.

Lovforslaget

18. § 37, stk. 2, ophæves og i stedet indsættes:

»*Stk. 2.* Senest ved ydelse af elevstøtten underretter skolen eleven om reglerne for skattepligt af elevstøtten. Skolen indberetter til Told- og Skattestyrelsen for hver elev størrelsen af ydet individuel støtte efter Undervisningsministeriets anvisning.

Stk. 3. Støtten ydes til skolerne ud fra antallet af årselever, der er opgjort efter bestemmelserne i § 22. Beløbet anvises samtidig med forskudsramten for januar måned.

Stk. 4. Viser revisors kontrol, jf. § 39, stk. 2, eller ministeriets kontrol, jf. § 52, at skolens beløb til individuel støtte, jf. stk. 1, ikke er korrekt anvendt, modregnes den for meget udbetalte støtte i skolens driftstilskud, jf. § 21, og tilfalder staten.«

19. I § 39, stk. 2, 1. pkt., udgår »§ 30, stk. 1, nr. 2, og« og § 39, stk. 2, 2. pkt., ophæves.

20. § 39, stk. 5, ophæves.

21. I § 41, stk. 1, 1. pkt., ændres »§ 30, stk. 1, 1. pkt., og § 31, stk. 1« til: »§ 30, stk. 1«.

Gældende formulering

§ 42. Amtsrådet, jf. § 40, og kommunalbestyrelsen i Bornholms, Frederiksberg og Københavns Kommuner betaler bidrag til staten for undervisning af svært handicappede elever, der er under 18 år, og som ikke er undtaget fra bidragsordningen, jf. § 41, stk. 1.

§ 50. Afgørelser truffet af Styrelsen for Statens Uddannelsesstøtte om beregning, tildeling og tilbagebetaling af elevstøtte, jf. § 31, stk. 4, og om

.....

§ 7. ....

Stk. 5. Private gymnasieskoler skal være selvejende institutioner, hvis vedtægter godkendes af undervisningsministeren efter nærmere fastsatte regler, jf. dog § 31. Private gymnasieskoler skal udgøre en geografisk og bygningsmæssig enhed. Undervisningsministeren kan i særlige tilfælde fravige dette krav. Undervisningsministeren kan i øvrigt fastsætte regler for godkendelsen, herunder om anmeldelsesfrister og anmeldelsesdepositum.

Lovforslaget

22. I § 42, *stk. 1, 1. pkt.*, ændres », der er under 18 år,« til: »på efterskoler uanset alder og for elever på husholdningsskoler og håndarbejdsskoler, der ikke er fyldt 18 år ved kursets begyndelse,«.

23. I § 50, *stk. 1, 1. pkt.*, ændres »§ 31, stk. 4« til: »§ 30, stk. 4«.

§ 3

I lov om gymnasiet m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 178 af 15. marts 2002, som ændret ved § 65 i lov nr. 145 af 25. marts 2002, § 5 i lov nr. 274 af 8. maj 2002, § 4 i lov nr. 275 af 8. maj 2002 og § 7 i lov nr. 414 af 6. juni 2002, foretages følgende ændringer:

1. § 7, *stk. 5*, affattes således:

»*Stk. 5.* Private gymnasieskoler skal være selvejende institutioner, hvis vedtægter godkendes af undervisningsministeren, jf. dog § 31. Undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om vedtægternes indhold, herunder om i hvilket omfang der i vedtægterne kan henlægges beføjelser til en generalforsamling, skolekreds eller lignende. Ministeren kan fastsætte tidsfrister for indsendelse af vedtægter, der skal ændres. Private gymnasieskoler skal udgøre en geografisk og bygningsmæssig enhed. Undervisningsministeren kan i særlige tilfælde fravige dette krav. Undervisningsministeren kan i øvrigt fastsætte regler for godkendelsen, herunder om anmeldelsesfrister og anmeldelsesdepositum.«

Gældende formulering

§ 18 c. Staten yder bygningstilskud til private gymnasieskoler ud fra antal elever pr. 5. september året før finansåret. Det gennemsnitlige bygningstilskud pr. elev fastsættes på de årlige finanslove.

Stk. 2. Af bygningstilskudsbevillingen, jf. stk. 1, ydes forlods til skolerne et afviklingstilskud til udgifter til renter af lån i skolernes bygninger, husleje, skatter og afgifter samt til særlige vedligeholdelsesudgifter, der er godkendt som refusionsberettigede af undervisningsministeren inden en af ministeren fastsat frist.

Stk. 3. Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om fastlæggelsen af afviklingstilskud og deres løbetid samt om fordelingen af bygningstilskud i øvrigt til skolerne.

§ 18 h. Tilskuddene til private gymnasier i henhold til denne lov skal anvendes til skole- og undervisningsvirksomhed. Herudover disponerer skolerne frit ved anvendelsen af følgende tilskud under ét, idet formålene med de pågældende tilskud forudsættes opfyldt:

- 1) Driftstilskud i henhold til § 18 a.
- 2) Bygningstilskud i henhold til § 18 c.
- 3) Tilskud til kostafdelinger i henhold til § 18 d.
- 4) Tilskud til elever med svære handicap i henhold til § 18 e.

Stk. 2. En institution, der består af både et privat gymnasium og en fri grundskole, en fri kostskole eller et privat hf-kursus, disponerer frit over de tilskud, der er nævnt i stk. 1, 2. pkt., og tilskud, der er nævnt i henholdsvis § 18, stk. 1, 2. pkt., i lov om friskoler og private grundskoler m.v., § 18, stk. 1, nr. 1-3, i lov om folkehøjskoler, efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler (frie kostskoler) og § 30 i, stk. 1, 2. pkt., i lov om kursus til højere forberedelseseksamen og om studieforberevende ekeltfagsundervisning for voksne m.v.

Lovforslaget

2. § 18 c, stk. 2-3, ophæves.

3. § 18 h, stk. 1 og 2, affattes således:

»Skolen disponerer frit ved anvendelsen af tilskud under ét, idet formålene med disse forudsættes opfyldt.

Stk. 2. En institution, der består både af et privat gymnasium og en fri grundskole, et privat hf-kursus eller en fri kostskole, disponerer frit over tilskud, som den i medfør af lovene for de enkelte skoleformer kan anvende frit under ét, idet formålene med disse forudsættes opfyldt.«

Bilag til f. t. l. vedr. friskoler og private grundskoler m.v.

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 4

I lov om kursus til højere forberedelseksamen og om studieforberevende enkeltfagsundervisning for voksne m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 179 af 15. marts 2002, som ændret ved § 66 i lov nr. 145 af 25. marts 2002, § 4 i lov nr. 274 af 8. maj 2002, § 5 i lov nr. 275 af 8. maj 2002, § 8 i lov nr. 414 af 6. juni 2002, § 54 i lov nr. 418 af 6. juni 2002 og § 2 i lov nr. 178 af 17. december 2002, foretages følgende ændringer:

§ 18. ....

Stk. 5. Private kurser skal være selvejende institutioner, hvis vedtægter godkendes af undervisningsministeren efter nærmere fastsatte regler. Private kurser skal udgøre en geografisk og bygningsmæssig enhed. Undervisningsministeren kan i øvrigt fastsætte regler for godkendelsen, herunder om anmeldelsesfrister og anmeldelsesdepositum. Undervisningsministeren kan i særlige tilfælde fravige dette krav.

1. § 18, stk. 5, affattes således:

»*Stk. 5.* Private kurser skal være selvejende institutioner, hvis vedtægter godkendes af undervisningsministeren. Undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om vedtægternes indhold, herunder om i hvilket omfang der i vedtægterne kan henlægges beføjelser til en generalforsamling, skolekreds eller lignende. Ministeren kan fastsætte tidsfrister for indsendelse af vedtægter, der skal ændres. Private kurser skal udgøre en bygningsmæssig og geografisk enhed. Undervisningsministeren kan i særlige tilfælde fravige dette krav. Undervisningsministeren kan i øvrigt fastsætte regler for godkendelsen, herunder om anmeldelsesfrister og anmeldelsesdepositum.«

§ 30 c. Staten yder bygningstilskud til private kurser ud fra antal kursister pr. 5. september før finansåret. Det gennemsnitlige bygningstilskud pr. kursist fastsættes på de årlige finanslove.

Stk. 2. Af bygningstilskudsbevillingen, jf. stk. 1, ydes forlods til kurserne et afviklingstilskud til udgifter til renter af lån i skolernes bygninger, husleje, skatter og afgifter samt til særlige vedligeholdelsesudgifter, der er godkendt som refusionsberettigede af undervisningsministeren inden en af ministeren fastsat frist.

Stk. 3. Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om fastlæggelsen af afviklingstilskud og deres løbetid samt om fordelingen af bygningstilskud i øvrigt til kurserne.

2. § 30 c, stk. 2-3, ophæves.

Gældende formulering

§ 30 i. Tilskuddene til private kurser i henhold til denne lov skal anvendes til skole- og undervisningsvirksomhed. Herudover disponerer kurserne frit ved anvendelsen af følgende tilskud under ét, idet formålene med de pågældende tilskud forudsættes opfyldt:

- 1) Driftstilskud i henhold til § 30 a.
- 2) Bygningstilskud i henhold til § 30 c
- 3) Tilskud til kostafdelinger i henhold til § 30 d.
- 4) Tilskud til kursister med svære handicap i henhold til § 30 e.

Stk. 2. En institution, der består af både et privat hf-kursus og en fri grundskole, en fri kostskole eller et privat gymnasium, disponerer frit over tilskud, der er nævnt i stk. 1, 2. pkt., og tilskud, der er nævnt i henholdsvis § 18, stk. 1, 2. pkt., i lov om friskoler og private grundskoler m.v., § 18, stk. 1, nr. 1-3, i lov om folkehøjskoler, efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler (frie kostskoler) og § 18 h, stk. 1, 2. pkt., i lov om gymnasiet m.v.

Lovforslaget

3. § 30 i, stk. 1 og 2, affattes således:

»Kurset disponerer frit ved anvendelsen af tilskud under ét, idet formålene med disse forudsættes opfyldt.«

Stk. 2. En institution, der består både af et privat hf-kursus og en fri grundskole, et privat gymnasium eller en fri kostskole, disponerer frit over tilskud, som den i medfør af lovene for de enkelte skoleformer kan anvende frit under ét, idet formålene med disse forudsættes opfyldt.«

Bilag 2**Henvisninger til relevante numre af Folketingstidende m.v.**

- 1) Lov om ændring af lov om friskoler og private grundskoler m.v., lov om folkehøjskoler, efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler (frie kostskoler), lov om produktionsskoler, lov om gymnasiet m.v., lov om kursus til højere forberedelseksamen og om studieforberedende enkeltfagsundervisning for voksne m.v. (Forenkling af tilskudsregler m.v.): Folketingstidende 2001-2002, 2. samling (L 275), Folketingets Forhandlinger spalte 2733, 5006, 5183, Tillæg A spalte 2916, 2897, Tillæg B spalte 434, Tillæg C spalte 284.
- 2) Lov om friskoler og private grundskoler: Folketingstidende 1990-91, 2. samling (L 192), Folketingets Forhandlinger spalte 5835, 5923, 7100, 7439, Tillæg A spalte 6101, Tillæg B spalte 1673, 1763, Tillæg C spalte 973, Folketingstidende 1997-98, 2. samling (L 25), Folketingets Forhandlinger spalte 372, 1741, 2092, Tillæg A spalte 619, 633, Tillæg B spalte 190, Tillæg C spalte 350.
- 3) Lov om folkehøjskoler, efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler (frie kostskoler): Folketingstidende 1995-96 (L 219), Folketingets Forhandlinger spalte 4452, 4719, 7092, 7384, Tillæg A spalte 4383, Tillæg B spalte 1042, 1107, Tillæg C spalte 800, Folketingstidende 1997-98 (L 74), Folketingets Forhandlinger spalte 1548, 2373, 2623, Tillæg A spalte 1681, 1674, Tillæg B spalte 86, Tillæg C spalte 242 og til Folketingstidende 1999-2000 (L 160), Folketingets Forhandlinger 3019, 7652, 7982, Tillæg A spalte 4501, 4454, Tillæg C spalte 604, Tillæg C spalte 671.
- 4) Lov om gymnasiet m.v. og lov om kursus til højere forberedelseksamen og studieforberedende enkeltfagsundervisning for voksne m.v.: Folketingstidende 1997-98, 2. samling (L 25), Folketingets Forhandlinger spalte 372, 1741, 2092, Tillæg A spalte 619, 633, Tillæg B spalte 190, Tillæg C spalte 350.

Til lovforslag nr. L 147. Skriftlig fremsættelse (29. januar 2003)

Undervisningsministeren (Ulla Tørnæs):

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om friskoler og private grundskoler m.v., lov om folkehøjskoler, efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler (frie kostskoler), lov om gymnasiet m.v. og lov om kursus til højere forberedelseksamen og om studieforberedende enkeltfagsundervisning for voksne m.v. (Forenkling af bestemmelser om tilskud, elevstøtte og vedtægter) (Lovforslag nr. L 147).

Lovforslaget er et led i gennemførelsen af regeringens målsætning om regelforenkling og modernisering af den offentlige sektor med henblik på en yderligere udbredelse af mål- og rammestyring, og det fortsætter den regelforenkling, som blev vedtaget med lov nr. 275 af 8. maj 2002.

Efter lovforslaget omlægges tilskudssystemet for folkehøjskoler, efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler for at gøre tilskudssystemet mere gennemsigtigt og forudsigeligt for den enkelte skole, samtidig med at der opnås en harmonisering af tilskudssystemet med andre skoleformers tilskudssystemer. Det foreslås, at omlægge skoletilskuddet til et fast grundtilskud, som fastsættes på finansloven. For folkehøjskolerne foreslås en overgangsordning. Det foreslås endvidere, at for efterskoler vil taxametertilskuddet fra 2007 alene være afhængigt af efter skolens årselevtal. Hermed fortsættes den forenkling af fordelingen af taxametertilskuddet, som blev påbegyndt ved lov nr. 275 af 8. maj 2002 for folkehøjskolerne, husholdningsskolerne og håndarbejdsskolerne. Lærertilskuddet vil dermed være afskaffet for alle de frie kostskoleformer.

Efter lovforslaget omlægges den obligatoriske kommunale elevstøtte for elever på efterskoler og elever under 18 år på ungdomshøjskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler. Den obligatoriske kommunale elevstøtte omlægges for efterskoleelever til den statslige elevstøtte ved en tilsvarende forhøjelse af det statslige elevstøttebeløb for den enkelte elev. For elever under 18 år på ungdomshøjskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler omlægges elevstøtten til et særligt tilskud på grundlag af antallet af årselever på kurser af mindst 2 ugers varighed. Det foreslås endvidere, at samtlige skoleformers adgang til at yde individuel elevstøtte sker efter ensartede bestemmelser.

Efter forslaget indsættes der hjemmel på de frie grundskolers og de private gymnasier og hf-kursers område til at fastsætte nærmere regler om, i hvilket omfang der i vedtægterne kan henlægges beføjelser til en generalforsamling, skolekreds eller lignende, og til at fastsætte frister for indsendelse af vedtægter, der skal ændres. Det er hensigten at udstede en vedtægtsbekendtgørelse, hvori det klargøres, hvilke beføjelser der er tillagt eller kan tillægges hvilke organer på skolerne.

I lov om de frie grundskoler foreslås det at sammenlægge den selvejende institution Vikarkassen med fordelingsudvalgene for friplads- og opholdsstøtte og for befordring i et fordelingssekretariat, hvis vedtægter skal godkendes af Undervisningsministeriet. Det foreslås, at forvaltningsloven og offentlighedsloven skal gælde for sekretariatets virksomhed.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget med tilhørende bemærkninger, tillader jeg mig at anbefale lovforslaget til hurtig og velvillig behandling i det høje Ting.